

Załącznik nr 1
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: administracja

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Łódzki

Data przeprowadzenia wizytacji: 18-19.01.2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	30
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	33
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	39
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
5. Załączniki:	44
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	44
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	44
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	44
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	44

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	44
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	44
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	44
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: ks. dr hab. Tadeusz Stanisławski, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA
2. dr hab. Jan Izdebski, ekspert PKA
3. mgr Dominik Czapczyk, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Mateusz Kopaczyński, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Artur Gawryszewski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku administracja prowadzonym na Uniwersytecie Łódzkim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z kierownictwem Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitacje zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	administracja	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki prawne – 80% ECTS nauki o polityce i administracji – 12% ECTS ekonomia i finanse – 4% ECTS nauki o zarządzaniu i jakości – 4% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów – 188 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	120 godzin – 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Administracja publiczna Administracja społeczna Administracja ochrony środowiska	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	329	196
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1785 godzin	1133 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	172 ECTS	172 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	188 ECTS	188 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60 ECTS	60 ECTS
--	---------	---------

Nazwa kierunku studiów	administracja	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	nauki prawne – 90% ECTS nauki o polityce i administracji – 10% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry – 123 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	administracja gospodarczo-podatkowa administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego administracja urzędnicza	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	102	131
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	815 godzin	540 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	107 ECTS	107 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	123 ECTS	123 ECTS

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	83 ECTS	83 ECTS
--	---------	---------

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

WPiA jako część wspólnoty UŁ w pełni włącza się swoją działalnością w realizację misji Uniwersytetu. Strategia UŁ opiera się na czterech filarach: NAUKA – KSZTAŁCENIE – OTOCZENIE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE – SPOŁECZNOŚĆ. Mając świadomość potrzeby osiągnięcia najwyższego poziomu w zdobywaniu i poszerzaniu wiedzy, kształceniu umiejętności i kreowaniu wartościowych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w kontekście krajowym i międzynarodowym, WPiA dąży do podwyższania jakości badań naukowych, a z nią symetrycznie jakości kształcenia poprzez m.in. unowocześnianie i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej powiązane z dostosowywaniem jej do zmieniających się potrzeb społecznych, w tym potrzeb rynku pracy, a także wyzwań wynikających z uczestniczenia w procesie harmonizacji systemu szkolnictwa wyższego w Unii Europejskiej, zwanego Europejskim Obszarem Szkolnictwa Wyższego.

Te strategiczne założenia i cele realizuje koncepcja studiów na kierunkach Administracja 1. i 2. stopnia. Programy studiów są na bieżąco monitorowane, regularnie weryfikowane i – w razie potrzeby modyfikowane (ostatnio program kierunku Administracja 2. stopnia – czerwiec 2022, a kierunku Administracja 1. stopnia – czerwiec 2023), aby stwarzać studentom możliwość zdobywania i pogłębiania najbardziej aktualnej wiedzy, nabywania najbardziej przydatnych specjalistycznych umiejętności oraz kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania pracy zawodowej, poszerzania zainteresowań, dalszego kształcenia i osobistego rozwoju w warunkach dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Program uwzględnia najnowszy stan wiedzy, skuteczne i nowatorskie formy i metody kształcenia rozwijające kompetencje studentów, a jednocześnie jest tak elastyczny, by uwzględniać zmieniające się potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach studiów studenci mogą także korzystać z różnych form współpracy międzynarodowej, w tym programów wymiany akademickiej studentów i wykładowców (np. Erasmus+) oraz różnych form działalności organizacyjnej i naukowej studentów (np. samorząd studencki, działalność kilkunastu kół naukowych), a także różnych form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. w ramach różnych programów stażowych, konferencji, seminariów, specjalnych form zajęć gościnnych). Taka konstrukcja koncepcji kształcenia i programu studiów kierunku Administracja zapewnia porównywalność kwalifikacji uzyskiwanych w UŁ z kwalifikacjami nadawanymi przez szkoły wyższe w innych krajach, zwłaszcza europejskich.

W ten sposób funkcjonowanie kierunku studiów Administracja 1. i 2. stopnia wpisuje się w realizację misji i strategii UŁ.

W podejściu WPiA UŁ to badania naukowe determinują koncepcję i cele kształcenia tworzonych i prowadzonych przez Wydział kierunków studiów. Punktem wyjścia dla opracowania koncepcji programu studiów jest posiadanie doświadczenia badawczego w problematyce obejmującej treści kształcenia i wykwalifikowanej kadry naukowo-dydaktycznej. Główne kierunki badań naukowych prowadzonych na WPiA związanych z kierunkiem Administracja, obejmują w szczególności: materialne prawo administracyjne, postępowanie administracyjne, prawo konstytucyjne, naukę administracji, historię administracji, doktryny polityczne i prawne, teorię prawa administracyjnego czy publiczne prawo finansowe. W zakresie pozostałych dyscyplin – nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz częściowo nauk o polityce i administracji – korzystamy ze wsparcia specjalistów z innych wydziałów UŁ.

Koncepcja studiów na kierunku Administracja 1. i 2. stopnia odzwierciedla silne pokrewieństwo nauk prawnych z naukami o administracji, pomimo formalnego powiązania tych ostatnich z naukami o polityce w klasyfikacji dyscyplin naukowych. Koncepcja kształcenia skupia się na ustrojowych podstawach i szczegółowych problemach funkcjonowania administracji publicznej na tle wybranych regulacji prawa materialnego i proceduralnego oraz w kontekście różnych zjawisk i procesów społecznych, politycznych, gospodarczych. Cele kształcenia obejmują przekazywanie wiedzy, rozwijanie umiejętności i kształtowanie postaw w ramach specjalistycznych obszarów prawa publicznego, zwłaszcza administracyjnego – z wykorzystaniem metodologii prawoznawstwa – i ich powiązania z innymi gałęziami systemu prawa krajowego (prawa cywilnego, prawa karnego, prawa pracy) oraz współczesnymi koncepcjami zarządczymi, ekonomicznymi i politycznymi. Szczególna waga przywiązywana jest do pokazania międzynarodowego, a w szczególności unijnego wymiaru funkcjonowania i prawnych uwarunkowań administracji publicznej. Stanowi to fundament niezbędny do zrozumienia funkcjonowania i rozwiązywania problemów występujących w praktycznej działalności administracji publicznej – państwowej i samorządowej. Koncepcję kształcenia na kierunku Administracja, na studiach 1. i 2. stopnia, wyróżnia postrzeganie istoty administracji publicznej – centralnej i samorządowej – jako elementu demokratycznego państwa prawnego funkcjonującego ramach społeczności międzynarodowej i w warunkach wielopoziomowego zarządzania.

W tworzenie, monitorowanie i weryfikację programów studiów w ramach wydziałowego Systemu zapewniania jakości kształcenia włączone są wszystkie grupy interesariuszy wewnętrznych i interesariusze zewnętrzni. Dotyczy to oczywiście określenia koncepcji i celów kształcenia, jako punktu wyjścia w tworzeniu nowego albo modyfikacji istniejącego kierunku studiów. Natomiast charakter i stopień udziału poszczególnych grup interesariuszy może być zróżnicowany.

Aktualna koncepcja i cele kształcenia dla kierunków Administracja studia 1. stopnia i Administracja studia 2. stopnia zostały opracowane podczas prac nad istotną zmianą wcześniejszych programów studiów w latach 2018-2019 r., a nowe programy zaczęły obowiązywać od roku akad. 2019/2020. Po przejściu cyklu kształcenia każdego z tych programów zostały one zmodyfikowane (studia 2. stopnia 2022, a studia 1. stopnia w 2023 r.), ale zmiany te dotyczyły kwestii organizacyjnych, jak doskonalenie sekwencji przedmiotów, zmiana/dodanie formy zajęć przedmiotów itp. Natomiast zasadnicza koncepcja i cele kształcenia pozostały niezmienione.

Udział interesariuszy zewnętrznych ma charakter opinodawczo-doradczy, tj. ich opinie i postulaty są zawsze szczegółowo dyskutowane i rozważane, ale nie mają wiążącego charakteru. Wydział współpracuje z nimi w szczególności w ramach Forum Partnerów przy WPiA UŁ, powołanego w październiku 2023 r.. Forum te zastąpiło funkcjonujące wcześniej dwa organy konsultacyjne – Radę Pracodawców i Radę Biznesu. Forum przejęło dotychczasowe aktywności podejmowane w ramach oby

Rad, w formule poszerzonej również o inne grupy interesariuszy społecznych. Forum Partnerów stanowi m. in. płaszczyznę do kompleksowej oceny koncepcji kształcenia i jej regularnej konfrontacji z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy w ramach Systemu zapewniania jakości kształcenia. Ponadto bieżące kontakty z interesariuszami zewnętrznymi prowadzone są w ramach działalności Centrum Wiedzy Eksperckiej WPiA UŁ a także są utrzymywane poprzez szczególności poprzez Pełnomocnika Dziekana ds. współpracy z otoczeniem oraz Pełnomocnika Dziekana i Koordynatorów kierunkowych ds. praktyk. Realny wpływ interesariuszy zewnętrznych na aktualną koncepcję i cele kształcenia na kierunku Administracja przejawia się w unowocześnieniu koncepcji specjalizacji w programie studiów 2. stopnia, gdzie Uniwersytet odszedł od tradycyjnego podziału administrację publiczną i administrację społeczną, wprowadzając zostały trzy specjalizacje bardziej odpowiadające potrzebom otoczenia społeczno-gospodarczego: administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego, administracja gospodarczo-podatkowa oraz administracja urzędnicza.

Udział interesariuszy wewnętrznych – władz Wydziału, pracowników (przede wszystkim nauczycieli akademickich) i studentów na charakter konsultacyjno-decyzyjny. Przedstawiciele wszystkich grup mogą zgłaszać propozycje programowe i biorą udział w procesie decyzyjnym nad ostatecznym kształtem zmian.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Koncepcja kształcenia realizowana na kierunku *administracja* powiązana jest z misją i strategią rozwoju Uczelni oraz odpowiada celom strategicznym Jednostki. Spełnia stawiane jej wymagania w kontekście polityki zapewnienia jakości kształcenia oraz uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe w zakresie kształcenia. Istnieje spójność merytoryczna i zakresowa efektów kształcenia pomiędzy poszczególnymi ich kategoriami (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Ich sformułowanie oraz wynikające z ich treści zadania są możliwe do zrealizowania i weryfikacji. Mechanizmy kontrolne jakości kształcenia są istotnym działaniem Uczelni, pozwalającym na dalszy rozwój i utrzymanie dobrej pozycji na rynku usług edukacyjnych. Efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, co sprzyja ich odpowiedniej weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe prezentowane w trakcie zajęć na kierunku Administracja służą osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się, co wynika bezpośrednio ze skorelowania przedmiotowych efektów uczenia z efektami kierunkowymi. Treści kształcenia są aktualizowane co roku, tak, by odzwierciedlały obowiązujący stan prawny, najnowsze orzecznictwo oraz formułowane przez doktrynę postulaty de lege ferenda (w dyscyplinie nauki prawnej), a także dobrych praktykach administracji (w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, nauki o jakości i zarządzaniu).

Konstrukcja programów zajęć oparta jest na założeniu logicznej kolejności następowania po sobie przedmiotów/grup przedmiotów (przedmioty ogólne-szczegółowe, teoretyczne-praktyczne, ustrojowe-materialne-proceduralne, obowiązkowe-wybieralne itp.), co w sposób naturalny wspomaga proces uczenia, a co za tym idzie, osiąganie założonych efektów uczenia się. Dzięki temu student może wykorzystywać a kolejnych etapach kompetencje uzyskane wcześniej. Temu też służy dobór form i proporcja zajęć, co umożliwia studentom korzystanie w pełni z zajęć w formie godzin kontaktowych, jak również ułatwiać pracę samodzielną, zwłaszcza na studiach zaocznych, opartych w swym założeniu o pracę samodzielną studenta.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi

- dla kierunku Administracja 1. stopnia: dla studiów stacjonarnych 1785 godz., dla studiów niestacjonarnych-zaocznych 1133 godz.
- dla kierunku Administracja 2. stopnia: dla studiów stacjonarnych 815 godz., dla studiów niestacjonarnych-zaocznych 540 godz.

Zgodnie z obowiązującym na WPIA UŁ „Systemem ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów” wymiar zajęć na studiach w trybie niestacjonarnym wyrażony w liczbie godzin kontaktowych może być mniejszy niż wymiar zajęć przyjęty dla studiów stacjonarnych. Zmniejszony wymiar może być przyjęty dla konkretnych zajęć, a różnica wyrażona jest procentowo dla tych konkretnych zajęć przy założeniu, że wymiar godzin kontaktowych zajęć na studiach stacjonarnych to 100%. Jednocześnie przyjmuje się, że osiągnięcie tych samych efektów uczenia się na kierunkach studiów prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym wymaga takiego samego nakładu pracy studenta. Jednocześnie, zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów, punkty ECTS za przedmiot przyznawane są całościowo po weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, a nie odrębnie za poszczególne komponenty (tj. godziny kontaktowe, pracę bieżącą i przygotowanie do zaliczenia). Ponadto, punkty ECTS wyrażają nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia przezeń przedmiotowych efektów uczenia się. Program studiów przewiduje zajęcia z bezpośrednim udziałem wykładowców i studentów dla każdego przedmiotu z wyjątkiem bezpośredniego przygotowania do egzaminu licencjackiego oraz praktyk liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ich ramach jest taka sama dla formy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych i wynosi: dla Administracji 1. stopnia – 172 ECTS, dla Administracji 2. stopnia – 107 ECTS.

W planie studiów na początku umieszczone są przedmioty stanowiące podstawę programową, dające ogólną wiedzę i budujące kompetencje niezbędne do przejścia na kolejne etapy kształcenia. Pozytywna weryfikacja osiągnięcia przewidzianych dla nich efektów uczenia się jest warunkiem przystąpienia do nauki przedmiotów o bardziej szczegółowej i wyspecjalizowanej tematyce, rozwijających bardziej zaawansowane kompetencje. Charakter i tematyka przedmiotów jest powiązana z formami, w których są one realizowane. W pierwszych semestrach dominują przedmioty dwumodułowe, złożone z wykładu i ćwiczeń, kształtujące przede wszystkim kompetencje w zakresie wiedzy i umiejętności praktycznego jej wykorzystania. W dalszym toku studiów zwiększa się udział przedmiotów jednomodułowych, w formach konwersatorium i seminarium, rozwijających specjalistyczną wiedzę i przygotowujących do prowadzenia badań (1. stopień) lub rozwijających samodzielne kompetencje badawcze (2. stopień). Pojawiają się też szczególne formy zajęć skupionych na umiejętnościach praktycznych jak praktyki (1. stopień) czy laboratoria (2. stopień). Duża część z tych zajęć ma charakter wybieralny, a ich forma wymaga np. mniejszej liczebności grup zajęciowych. Efekty w zakresie kompetencji społecznych osiągane są w ramach wszystkich form zajęć. Wszystkie formy zajęć wykorzystywane na kierunkach prowadzonych przez WPIA UŁ są zdefiniowane w „Systemie ustalania wartości punktowej ECTS dla przedmiotów” Wymiar godzinowy i forma zajęć są determinowane z jednej strony tematyką przedmiotu, z drugiej koniecznością umożliwienia osiągnięcia efektów uczenia się we wszystkich kategoriach (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i zachowania pomiędzy nimi odpowiednich proporcji, zgodnie z programem studiów.

Jednym z podstawowych założeń systemu ECTS jest osiągnięcie tych samych efektów uczenia się w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Oznacza to, że studenci studiów niestacjonarnych przy zmniejszonej liczbie godzin kontaktowych osiągają przewidziane w tym zakresie efekty uczenia się poprzez zwiększenie nakładu pracy własnej (bieżącej i/lub w celu przygotowania się do zaliczenia). Podobnie jeśli na studiach w trybie niestacjonarnym dla danego przedmiotu, którego odpowiednik na studiach stacjonarnych składa się z dwóch modułów w różnych formach zajęć, przewidziano tylko jedną formę zajęć, to osiągnięcie efektów związanych z tą formą zajęć będzie następować przede wszystkim poprzez zwiększenie nakładu pracy własnej, po uprzednim odpowiednim przygotowaniu do takiej pracy studenta przez prowadzących zajęcia. W ten sposób zapewniona jest spójność pomiędzy realizacją programów studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym.

Szczególną uwagę warto zwrócić na plan studiów semestru I kierunku Administracja 2. stopnia, który został skonstruowany tak, aby ułatwić wdrożenie się w tematykę studiów absolwentom innych kierunków niż Administracja 1. stopnia. Przedmioty w nim ujęte dla absolwentów Administracji umożliwiają pogłębienie kwalifikacji osiągniętych na studiach 1. stopnia, a dla absolwentów innych kierunków stanowią zaawansowane wprowadzenie do dalszej, specjalistycznej nauki. Dodatkowo, do pewnego stopnia funkcję zajęć uzupełniających spełnia seminarium magisterskie, wprowadzone w aktualnym programie studiów Administracji 2. stopnia już od semestru II (wcześniej był to semestr III). Ponadto, studenci studiów 2. stopnia mogą uzupełniać swoje kompetencje uczestnicząc dodatkowo w zajęciach na innych kierunkach na Wydziale. Dobrą praktyką przyjętą przez władze Wydziału jest zwalnianie studentów z opłat za dodatkowe punkty ECTS uzyskiwane w przypadku zaliczenia takiego dodatkowego przedmiotu

Pomimo że studia na kierunku Administracja zarówno 1. stopnia, jak i 2. stopnia są studiami o profilu ogólnoakademickim programy studiów stwarzają studentom możliwość zdobywania nie tylko teoretycznej wiedzy i kompetencji badawczych, ale również kwalifikacji praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy zawodowej i dalszego samodzielnego rozwoju zawodowego. Większość przedmiotów podstawowych dla programu studiów składa się z dwóch modułów: teoretycznego w formie wykładu oraz praktycznego, w formie ćwiczeń. Poza ćwiczeniami praktyczne aspekty kształcenia realizowane są na studiach 1. stopnia poprzez praktyki studenckie, a na studiach 2. stopnia – przez obowiązkowe laboratorium ze sporządzania aktów administracyjnych oraz pism w postępowaniu administracyjnym lub sądownoadministracyjnym. Choć dla kierunku o profilu ogólnoakademickim nie obowiązują żadne wymogi, jeśli chodzi o liczbę punktów ECTS, to dla prowadzonych na WPIA UŁ kierunków studiów Administracja 1. stopnia i Administracja 2. stopnia liczba ta wynosi odpowiednio 40 ECTS i 17 ECTS.

Zasady osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na kierunkach studiów prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim reguluje uchwała nr 206 Senatu UŁ z 18.06.2021, z późn. zmianami. Uchwała ustanawia wspólne dla całej uczelni zasady kształcenia językowego i weryfikacji znajomości języka obcego na poziomie B2 w czasie studiów licencjackich oraz jednolitych studiów magisterskich (w ich pierwszej połowie). Natomiast w odniesieniu do opanowania nowożytnego języka obcego na poziomie B2+ (język specjalistyczny), w ramach studiów 2. stopnia bądź późniejszych etapów jednolitych studiów magisterskich, uchwała przewiduje możliwość wyboru dla kierunku jednego z dwóch rozwiązań: nauki przedmiotu prowadzonego w nowożytnym języku obcym, zakończonej egzaminem przedmiotowym albo zdania egzaminu z języka obcego na poziomie B2+, poprzedzonego co najmniej 15-godzinnymi zajęciami przygotowującymi studenta do samodzielnej nauki do egzaminu. Uchwała zapewnia również uznawalność kwalifikacji w zakresie znajomości języka obcego uzyskanych poza uczelnią, a także – dla studentów, którzy osiągnęli poziom już B2 i spełniają wskazane warunki – możliwość nieodpłatnej nauki języka na poziomie C1 lub nauki innego języka obcego z oferty Studium Języków obcych w wymiarze odpowiadającym lektoratowi na poziomie B2. Dla kierunku Administracja 1. stopnia kształcenie językowe na poziomie B2 obejmuje lektorat w wymiarze 120 godz. na studiach stacjonarnych (dla niestacjonarnych 72 godz.), w ramach II i III semestru studiów. Podczas zajęć jest stosowana metoda eklektyczna, dostosowana do potrzeb studentów i treści kształcenia kursu. Zawiera ona w sobie elementy różnych metod dydaktycznych, jak metoda „task based”, audio-lingwalna, leksykalna, translatorska, komunikatywna. Taka metodyka pozwala na kompleksowe i wszechstronne rozwijanie znajomości języka i umiejętności posługiwania się nim w mowie i w piśmie. Już na tym etapie kształcenia językowego treści przedmiotowe uwzględniają terminologię specjalistyczną, która jest wprowadzana m.in. poprzez omawianie instytucji ustrojowych, administracyjnych i prawnych państw, których dany język jest językiem urzędowym czy analizę fragmentów tekstów oryginalnych dokumentów. Weryfikacja efektów uczenia się następuje na każdym etapie kształcenia: w czasie samych zajęć (wypowiedzi ustne, prezentacje, udział w dyskusji) w ramach zaliczeń semestralnych (prace pisemne, testy językowe itp.), wreszcie w ramach końcowego uniwersyteckiego egzaminu językowego na poziomie B2. Egzamin uniwersytecki spełnia wymogi Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz przewidziane dla poziomu 6 w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Składa się z części pisemnej oraz ustnej i jest przeprowadzany w tym samym terminie dla całego kierunku studiów w danym trybie. W ten sposób zapewniona została spójność kształcenia językowego dla wszystkich studentów kierunku, niezależnie od tego, jaki język obcy wybierają i z którym nauczycielem mają zajęcia.

Dla kierunku Administracja 2. stopnia program studiów przewiduje osiągnięcie kwalifikacji w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie B2+ poprzez uczestnictwo w przedmiocie kierunkowym prowadzonym w takim języku i zaliczenie egzaminu z tego przedmiotu. Student w IV semestrze studiów wybiera przedmiot w ramach modułu wybieralnego w języku obcym. Moduł wybieralny w języku obcym jest prowadzony w formie konwersatorium, w wymiarze 20 godz. (identycznym dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) i kończy się egzaminem. Oferta przedmiotów modułu wybieralnego w językach obcych jest przyjmowana cyklicznie na kolejny rok akademicki, a tematyka przedmiotów jest specjalistyczna i powiązana z aktualnymi badaniami prowadzonymi przez pracowników WPiA UŁ. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich o odpowiednich kompetencjach nie tylko merytorycznych, ale i językowych, potwierdzonych odpowiednimi certyfikatami lub doświadczeniem praktycznym (jak obcojęzyczne publikacje, referaty na konferencjach międzynarodowych, zajęcia na zagranicznych uczelniach itp.). Przedmiotowe treści kształcenia, metodykę zajęć oraz sposób weryfikacji efektów uczenia się (tj. formę, zakres i zasady egzaminu) określa prowadzący zajęcia w sylabusie przedmiotu. W dużym stopniu są one jednak zdeterminowane celami i formą zajęć. Konwersatorium to zajęcia prowadzone metodami poszukującymi, przede wszystkim metodami problemowymi (klasyczna problemowa, sytuacyjna, „burza mózgów”) oraz metodami dyskusji, wykorzystujące też metody studium przypadku czy projektu. Celem zajęć jest pogłębianie wiedzy z zakresu określonej tematyki i umiejętności rozwiązywania problemów badawczych z jej wykorzystaniem, rozwijanie umiejętności niezbędnych w prowadzeniu badań naukowych i przedstawianiu ich rezultatów, a także kształtowanie kompetencji społecznych w interakcji z prowadzącym i z grupą. Prowadzenie tego rodzaju zajęć w języku obcym dodatkowo zapewnia osiągnięcie kwalifikacji w zakresie posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ poprzez pogłębianie znajomości specjalistycznej terminologii i umiejętności jej wykorzystywania w praktyce, umiejętności wypowiedzi akademickiej w języku obcym w mowie i w piśmie oraz przygotowanie do pracy, w szczególności pracy badawczej w międzynarodowym środowisku. Stosowane przez prowadzących formy zaliczenia egzaminu (m.in. esej, referat, prezentacja, forma mieszana) zapewniają weryfikację zarówno przedmiotowych, jak i językowych efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów i sylabusie przedmiotu.

Choć nauki prawne cechują się specyficznymi metodami kształcenia, nie oznacza to, że nie są one różnorodne, w zależności od założonych efektów uczenia się. Obejmują zarówno wykład informacyjny, wykład problemowy, metody poszukujące - studium przypadku, metody laboratoryjne. Poza klasycznymi dla studiów uniwersyteckich w dziedzinie nauk prawnych metodami kształcenia na kierunku Administracja studenci mają możliwość uczestnictwa w projektach szczególnych, np. konkursach studenckich, Klinice Prawa, programach edukacyjnych „Znam swoje prawa” oraz „Co w prawie piszczy”.

Poszerzaniu kompetencji dydaktycznych pracowników WPiA służą liczne szkolenia, organizowane m.in. przez Zespół Doskonałości Dydaktycznej UŁ oraz Akademickie Centrum Wsparcia. Szkolenia te obejmują zarówno doskonalenie „tradycyjnych” metod dydaktycznych, jak i stosowanie metod nowoczesnych, także przy wykorzystaniu nowych technologii. Z kolei szkolenia oferowane przez ACW UŁ nakierowane są na rozwijanie u kadry kompetencji miękkich, wspomagających proces dydaktyczny poprzez wyczulenie wykładowców na m.in. szczególne potrzeby różnych grup studentów.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Wnioski płynące z analizy arkuszy kontroli praktyki, po przeprowadzonych hospitacjach, w sposób jednoznaczny potwierdzają zbieżność efektów uczenia się zakładanych dla praktyk z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Tytułem przykładu wskazać można, iż praktyki realizowane w Państwowej Inspekcji Pracy – Okręgowym Inspektoracie Pracy w Łodzi wpisywały się w program nauczania kierunku – zwłaszcza, że właśnie studenci II roku administracji uczestniczyli już w kursowych wykładach z prawa pracy i zabezpieczenia społecznego, na których to omawiane są treści związane z zagadnieniami należącymi do obszaru zainteresowań w/w instytucji.

Wymiar praktyk i ich treści programowe oraz przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W odniesieniu do miejsc odbywania praktyk wskazać należy, iż aktualnie Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego współpracuje, na podstawie stałych porozumień, z następującymi instytucjami: Łódzkim Urzędem Wojewódzkim w Łodzi, Komendą Miejską Policji w Łodzi, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi, Najwyższą Izbą Kontroli, Fundacją Court Watch Polska, Państwową Inspekcją Pracy – Okręgowym Inspektoratem Pracy w Łodzi. Cele statutowe, jak i ustawowe zadania przypisywane wskazanym podmiotom w pełni korespondują z programem praktyk Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego i stworzonym na jego podstawie profilem studenta kierunku: administracja.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne, pełne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

W przypadku studenckich praktyk kierunkowych efekty uczenia się weryfikowane są etapowo. Pierwszy etap odbywa się jeszcze podczas trwania praktyk na podstawie oceny wystawionej przez opiekuna wyznaczonego w urzędach i zakładach administracji publicznej oraz innych podmiotach publicznych, a także instytucjach prywatnych gwarantujących realizację programu praktyk, przy czym oceniany jest oddzielnie każdy efekt uczenia się i dodatkowe kompetencje społeczne. Uwzględniana jest też pisemna opinia tego opiekuna.

Instytucja przyjmująca studenta dokonuje na specjalnie w tym celu przygotowanym formularzu oceny efektów uczenia się uzyskanych w toku studenckiej praktyki zawodowej w odniesieniu do wiedzy, umiejętności w zakresie systematyczności, zorganizowania, samodzielności, terminowości wykonywania zadań i zaangażowania oraz kompetencji społecznych takich, jak wykazywane przez studenta poczucie odpowiedzialności, zdolność do współpracy i pracy w zespole, a także łatwość nawiązywania kontaktów.

Ponadto student dokumentuje osiągnięcie każdego efektu uczenia się oraz zadania wykonywane podczas praktyk w dzienniczku praktyk. Drugi etap, po zakończeniu praktyk, polega na zweryfikowaniu przedstawionej dokumentacji przez wydziałowego opiekuna praktyk, który może dodatkowo przeprowadzić rozmowę ze studentem. Praktyki są również wrywkowo hospitowane w instytucjach przyjmujących praktykantów bezpośrednio, zdalnie lub telefonicznie przez nauczyciela akademickiego - opiekuna praktyk (co miało szczególne znaczenie w okresie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.) Wszystkie działania dotyczące praktyk studenckich bazują na wytycznych określonych w odpowiednich aktach prawnych.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady - zasady realizacji praktyk studenckich zawarte w Regulaminie studiów w UŁ i Zarządzeniu nr 82 Rektora UŁ z 20.01.2021 r. w sprawie organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim ze zm. Szczegółowe zasady organizacji i realizacji praktyk na WPiA zostały dookreślone w opracowanym przez opiekuna kierunkowego praktyk zawodowych, a zatwierdzonym przez Pełnomocnika Dziekana - komunikacie „Zasady studenckich praktyk zawodowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego” obowiązującym od 01.07.2023 r. Są one dostępne dla studentów na stronie WPiA UŁ – STREFA STUDENTA - PRAKTYKI.

Opublikowane zasady obejmują wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku administracja oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności. Odnotowane wyżej podstawy prawne określają kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

Na kierunku administracja rozkład zajęć pomiędzy poszczególne lata i semestry studiów, co do zasady uwzględnia projektowane formy zajęć i dopasowane do nich metody dydaktyczne. W szczególności, na wcześniejszych latach, obejmujących w większości wykłady informacyjne i informacyjno-konwersatoryjne, zaplanowanych jest więcej godzin kontaktowych, na latach późniejszych, wymagających większych nakładów pracy własnej studenta, zajęć kontaktowych jest proporcjonalnie mniej. Najmniej zajęć jest zaś na semestrze ostatnim, w trakcie którego student przygotowuje pracę dyplomową.

W ramach procesu uczenia się studenci WPiA mogą korzystać z prawa do Indywidualnej Organizacji Studiów (§ 34 Regulaminu studiów w UŁ) - polega ono na określeniu przez Dziekana, w porozumieniu z prowadzącymi poszczególne zajęcia dydaktyczne, indywidualnego sposobu realizacji i rozliczania planu studiów w danym semestrze/roku akademickim. Przestankami udzielenia zgody na IOS są w szczególności względy zdrowotne (w tym związane z niepełnosprawnościami), konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością, zdarzenia losowe, odbywanie okresowe studiów poza UŁ, stan ciąży, konieczność sprawowania przez rodzica opieki nad dzieckiem, korzystanie z programu kariery dwutorowej sportowców kształcących się w Uniwersytecie Łódzkim (Programu „Studia i sport w UŁ”). Dziekan udziela zgody na IOS na okres danego semestru/roku akademickiego lub na czas trwania mobilności krótkoterminowej studenta. Studentom z niepełnosprawnościami posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz studentom (w ciąży, rodzicom i sportowcom) zgoda może być udzielona na cały okres studiów – stosownie do treści złożonego wniosku. Przed udzieleniem studentowi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności zgody na IOS Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych.

W ramach procesu uczenia się studenci WPiA mogą korzystać z prawa do Indywidualnego Planu i Programu Studiów (IPS) – Mogą się o niego ubiegać szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się studenci pod warunkiem spełnienia określonych dodatkowych przesłanek. IPS umożliwia wzbogacenie wiedzy i

umiejętności studenta w ramach studiowanego kierunku lub kierunków pokrewnych oraz – jeśli to możliwe – udział studenta w pracach naukowo-badawczych prowadzonych na UŁ. IPS może określać: zamianę niektórych przedmiotów na inne, uwzględniając jednak wymagania wynikające z programu studiów i przy zachowaniu efektów uczenia się określonych w programie kształcenia; łączna liczba obowiązkowych zaliczeń i egzaminów nie może w takim przypadku być niższa niż przewidziana zwykłym tokiem studiów; rozszerzenie efektów uczenia się określonych w programie studiów; indywidualny harmonogram studiów, to znaczy określenie semestrów, w których obowiązują poszczególne zaliczenia, egzaminy i praktyki zawodowe; skrócenie okresu studiów przy zachowaniu efektów uczenia się określonych w programie studiów (§ 32 Regulaminu studiów w UŁ).

Studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami studiującym na WPIA przysługuje prawo do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych z udziałem asystenta lub tłumacza języka migowego (§ 47 ust. 1 Regulaminu studiów w UŁ).

Prawo do urlopów - w związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka, sprawowaniem nad nim opieki lub posiadaniem statusu sportowca albo z innych uzasadnionych powodów student może ubiegać się o udzielenie urlopu od zajęć oraz urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów (§ 50-51 Regulaminu studiów w UŁ). Urlop udzielany jest na czas trwania zdarzenia i jego skutków, z tym że urlop udzielony z innych uzasadnionych powodów nie może być udzielony jednorazowo na okres dłuższy niż jeden rok. Jednak urlop od zajęć może być udzielony studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka albo studentowi będącemu rodzicem na okres jednego roku; jeżeli koniec urlopu przypada w trakcie semestru, urlop może być przedłużony do końca tego semestru.

Bezpośrednio na WPIA proces uczenia się może być dodatkowo dostosowany do indywidualnych potrzeb studentów poprzez:

- a. możliwość skorzystania z pokoju cichej nauki;
- b. możliwość wejścia do budynku WPIA z psem asystującym;
- c. dostęp zdalny do bibliotecznych zasobów elektronicznych;
- e. korzystanie ze stanowiska komputerowego w Wypożyczalni Biblioteki WPIA, wyposażonego w zmodyfikowaną wysokość blat, przystosowany w szczególności dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, osób niskorosłych. Stanowisko zaopatrzone w dwa monitory umożliwiające jednoczesną pracę na jednym komputerze Czytelnika i bibliotekarza;
- f. książkomat, dostępny całą dobę;
- g. możliwość korzystania ze Strefy Studenta przy Bibliotece WPIA jako miejsca pracy własnej, relaksu i odpoczynku, również jako miejsce integracji studenckiej społeczności;
- h. korzystanie z usługi skanowania materiałów bibliotecznych z księgozbioru Biblioteki WPIA.

W przypadku kierunku studiów Administracja 1. stopnia (studia stacjonarne i niestacjonarne) konstrukcja programu studiów umożliwia studentom znaczną personalizację ścieżki edukacyjnej i kształtowanie własnych zainteresowań poprzez szeroką ofertę przedmiotów do wyboru, obejmujących w programie studiów nieco ponad 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Należą do nich następujące kategorie przedmiotów:

- przedmioty do wyboru w grupie przedmiotów podstawowych: student wybiera jeden z dwóch przedmiotów o podobnych efektach uczenia się, realizujących podobne cele i którym przypisano

tęsamą liczbę pkt ECTS (Statystyka / Podstawy rachunkowości; Socjologia w administracji / Etyka w administracji; Legislacja w administracji rządowej / Legislacja w administracji samorządowej)

- przedmioty w ramach modułu wybieralnego: student wybiera 2 przedmioty w formie konwersatoriów z corocznie aktualizowanej oferty (w wymiarze 30 godzin za 4 pkt. ECTS każdy)

- bloki konwersatoriów w ramach zajęć Prawo administracyjne – część szczególna: student jest zobowiązany do wyboru jednego z dwóch 60-godzinnych bloków konwersatoriów (po 3 konwersatoria tematyczne w każdym bloku)

- lektorat i egzamin z nowożytnego języka obcego na poziomie B2 (wydział oferuje wybór między kilkoma językami)

W sumie student za zajęcia do wyboru uzyskuje 60 na 188 pkt. ECTS.

Z kolei dla programu studiów na kierunku Administracja 2. stopnia jednym z podstawowy założeń koncepcyjnych i konstrukcyjnych jest daleko idąca indywidualizacja ścieżki edukacyjnej powiązana z jej tematyczną specjalizacją, z uwzględnieniem zainteresowań i planów zawodowych studenta, w kontekście wymagań i potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Założenia te realizowane są poprzez, po pierwsze, wybór jednej z trzech specjalizacji:

- administracja gospodarczo-podatkowa
- administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego
- administracja urzędnicza.

Przy czym program każdej ze specjalizacji obejmuje:

- cztery obowiązkowe konwersatoria w ramach każdej specjalizacji (specjalizacja administracja gospodarczo-podatkowa: prawo spółek, prawo budżetowe, ordynacja podatkowa, gospodarka nieruchomościami i zagospodarowanie przestrzenne; specjalizacja administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego: ochrona bezpieczeństwa wewnętrznego, służby, inspekcje i straże w systemie bezpieczeństwa państwa, postępowanie egzekucyjne w administracji, prawo wykroczeń; specjalizacja administracja urzędnicza: systemy finansowania samorządu terytorialnego, polityka społeczna, postępowanie egzekucyjne w administracji, mediacja w administracji).

- oraz trzy konwersatoria do wyboru spośród dziewięciu przedmiotów, po jednym w pierwszym, drugim i trzecim semestrze (specjalizacja administracja gospodarczo-podatkowa: prawo rynku bankowego, systemy finansowania samorządu terytorialnego, prawo umów, postępowanie cywilne w sprawach gospodarczych, prawo karne skarbowe, prawo podatkowe cz. szczegółowa, procedury kontrolne w sprawach podatkowych, prawno-karna ochrona obrotu gospodarczego, europejskie prawo gospodarcze; specjalizacja administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego: zarządzanie kryzysowe i stany nadzwyczajne, zgromadzenia i imprezy masowe, ochrona zdrowia publicznego, bezpieczeństwo w internecie, bezpieczeństwo i ochrona pracy, bezpieczeństwo ekologiczne i żywnościowe, tajemnice prawnie chronione, przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, prawo karne skarbowe; specjalizacja administracja urzędnicza: obieg i archiwizacja dokumentów w administracji, prawo osobowe, prawo rodzinne i opiekuńcze, prawo oświatowe, prawo budowlane i zagospodarowanie przestrzenne, prawo pomocy społecznej, organizacja i system zabezpieczenia społecznego, prawo organizacji pozarządowych, prawno-karna ochrona i odpowiedzialność funkcjonariusza publicznego).

Po drugie, przedmioty do wyboru zostały również wskazane w grupie przedmiotów podstawowych i są to: Prawo konkurencji/Elementy prawa gospodarczego i handlowego oraz Zasady ustroju politycznego państwa/Modele ustrojowe państw europejskich.

Po drugie, student ma obowiązek zaliczenia po jednym przedmiocie w ramach modułu wybieralnego w języku polskim oraz modułu wybieralnego w nowożytnym języku obcym (który jednocześnie

zapewnia uzyskanie kwalifikacji znajomości tego języka na poziomie B2+). Student wybiera spośród szerokiej oferty przedmiotów, która jest przyjmowana cyklicznie na kolejny rok akademicki.

Po trzecie, student wybiera tematykę obowiązkowego laboratorium.

Po czwarte, student wybiera seminarium magisterskie i zarazem przedmiot egzaminu magisterskiego spośród oferty zajęć seminaryjnych przedstawianej corocznie przez katedry i zakłady WPiA UŁ. W sumie student za zajęcia do wyboru uzyskuje 79 na 123 pkt. ECTS.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Program studiów oraz jego organizacja i realizacja umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz uzyskanie struktury kwalifikacji na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Oferta przedmiotów mieści się w kanonie kształcenia na kierunku *administracja*, odpowiada również aktualnym wyzwaniom naukowym i oczekiwaniom otoczenia społecznego. Zapewniona została odpowiednia indywidualizacja toku studiów. Program studiów istotnie wzbogaca praktyka zawodowa. Konstrukcja programu oraz treść modułów kształcenia spełnia oczekiwania kadry i studentów. Liczebność grup oraz realizacja zajęć są wystarczające do zrealizowania wszystkich założonych efektów kształcenia, spotyka się więc z pozytywną oceną zainteresowanych. Zajęcia praktyczne odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej i umożliwiają zdobycie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Do programu studiów wprowadzane są zajęcia umożliwiające studentom realizowanie przedmiotów w języku obcym, jak również wyjazd za granicę.

System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się i wspomagają studentów w procesie uczenia się. Każdy etap kształcenia oraz moduł jest objęty systemem weryfikacji efektów kształcenia. Kryteria i zasady oceny są sformułowane w sposób jasny i przejrzysty. Studenci mają dostęp do warunków zaliczenia oraz mogą uzyskać informacje o kryteriach, w oparciu o które otrzymali oceny cząstkowe i końcowe wraz z uzasadnieniem. Stwierdzić należy, że stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się, w związku z tym proces etapowej weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku jest realizowany prawidłowo.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na kierunek Administracja na WpIA UŁ odbywa się zgodnie z przyjętymi przez Senat UŁ zasadami przyjęć na dany rok akademicki – szczegółowe zasady, warunki i tryb rekrutacji określa każdorazowo Uchwała Senatu ogłaszana do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, na który rekrutacja ma się odbyć. W przypadku naboru na rok akademicki 2023/24 jest to Uchwała nr 375 Senatu UŁ z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie: zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024. Uchwała zawiera szczegółowe kryteria przyjęć na kierunek Administracja wraz z terminarzem rekrutacyjnym oraz limitem miejsc na dany rok akademicki. Do przeprowadzenia rekrutacji, w drodze zarządzenia Rektora UŁ powoływana jest komisja rekrutacyjna wraz z podkomisjami rekrutacyjnymi prowadzącymi postępowanie rekrutacyjne na poszczególne kierunki studiów. Gwarantuje to lepszą obsługę kandydata i ukierunkowanie jego działań konkretnie na kierunek i wydział, gdzie będzie docelowo studiował. Obowiązki komisji rekrutacyjnej i podkomisji oraz obowiązki i uprawnienia kandydata określa Regulamin postępowania rekrutacyjnego (uchwała nr 391 Senatu UŁ z dnia 17 listopada 2014 r. ze zmianami, w sprawie: przyjęcia Regulaminu postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim).

W procesie rekrutacji na kierunek Administracja wykorzystywany jest system Internetowej Rejestracji Kandydatów UŁ, dzięki któremu kandydat w prosty i wygodny sposób może wypełnić niezbędne dane, sprawdzić aktualny status postępowania, a komisja rekrutacyjna ma pełny dostęp do wszystkich informacji niezbędnych w procesie podejmowania decyzji o przyjęciu na studia. Wszystkie informacje dotyczące procesu rekrutacji, między innymi wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji, czy kryteria kwalifikacji kandydatów na studia publikowane są na stronie ogólnouniwersyteckiej <https://rekrutacja.uni.lodz.pl/>.

Zgodnie z Regulaminem studiów w UŁ na pierwszy semestr/rok studiów student może być przyjęty tylko w drodze postępowania rekrutacyjnego, w trybie określonym przez zasady przyjęć na studia, uchwalone przez Senat UŁ. Do ubiegania się o przyjęcie na zasadach ogólnych na studia na kierunku Administracja uprawnieni są obywatele polscy oraz cudzoziemcy, o których mowa w m.in. 324 ust.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023, poz. 742 ze zm.). W przypadku pozostałych cudzoziemców decyzję o przyjęciu na studia podejmuje Rektor, jeśli kandydat spełnia kryteria określone w przywołanej wyżej uchwale.

O przyjęcie na studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia na kierunek Administracja WpIA UŁ mogą ubiegać się absolwenci szkół średnich posiadający świadectwo dojrzałości, a w przypadku ukończenia szkoły średniej za granicą dokument uznawany za równoważny. Przyjęcie na stacjonarne studia I stopnia odbywa się na podstawie wyników matury – m.in. nowej, starej oraz międzynarodowej – co zapewnia równość szans w przyjęciu na studia. W postępowaniu rekrutacyjnym na studia Administracja I stopnia wymagany jest jeden z wybranych przez kandydata przedmiotów spośród: historia, geografia, matematyka, WOS, ponadto obowiązkowo język polski, a w przedmiotach

dotychczasowych uwzględniany jest język obcy. Z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego przyjmowani są laureaci i finaliści wyznaczonych olimpiad stopnia centralnego.

Kwalifikacja na studia niestacjonarne I stopnia odbywa się na podstawie złożenia wymaganych dokumentów, a w przypadku zbyt dużej liczby zgłoszeń zasady przyjęcia są takie same, jak na studia stacjonarne na kierunek Administracja I stopnia.

O przyjęcie na studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia na kierunek Administracja WpiA UŁ mogą ubiegać się absolwenci posiadający dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich wszystkich kierunków. Przyjęcie następuje na podstawie złożenia wymaganych dokumentów, a w przypadku przekroczenia przyjętego limitu zgłoszeń w pierwszej kolejności zostaną przyjęte osoby posiadające dyplom ukończenia kierunku studiów należącego do dziedziny nauk społecznych (dla dyplomów wydanych do 30.09.2019 r. – do obszaru nauk społecznych).

Na stronie UŁ (BIP UŁ) i WpiA UŁ znajdują się również szczegółowe informacje dotyczące procedury przyjęcia cudzoziemców chcących studiować w języku polskim i obcym.

W praktyce Wydziału, uznawanie efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zachodzi w dwóch przypadkach:

1/ uznania efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni w przypadku odbywania części studiów w ramach programu MOST lub ERASMUS – w tej sytuacji, ze względu na system ECTS i kompatybilne systemy EUS, porównania i uznania EUS dokonuje wydziałowy koordynator ds. ects na podstawie dokumentów i sylabusów wydanych przez inną uczelnię

2/ uznania osiągnięcia efektów uczenia się w procedurze nostryfikacji – ze względu na to, że nauki o polityce i administracji wyłączone są z nauk prawnych, zaś zgodnie z PoSWiN nostryfikacji dyplomu dokonują Komisje ds. Stopni i Tytułów Naukowych we właściwej dyscyplinie, nostryfikacja dyplomu (licencjata lub magistra) na kierunku administracja przeprowadzana jest przez Komisję ds. SITN działającą przy Wydziale Stosunków Międzynarodowych i Politologicznych, nie zaś przy WpiA, który prowadzi kierunek Administracja. W związku z powyższym, Rektor UŁ powołał w grudniu 2023 r. Zespół ds. Nostryfikacji Dyplomów i Stopni Naukowych, którego zadaniem jest wypracowanie wspólnych dla Uniwersytetu procedur nostryfikacji.

Zasady dotyczące procesu dyplomowania na kierunku Administracja WpiA UŁ określone są w rozdziale IX Regulaminu studiów w Uniwersytecie Łódzkim przyjętym uchwałą nr 449 Senatu UŁ z dnia 14 czerwca 2019 r. (ze zm.). Regulamin opisuje przebieg realizacji procesu dyplomowania, w tym: zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składania prac dyplomowych, przygotowywania recenzji prac dyplomowych, przebiegu egzaminu dyplomowego.

Zasady dyplomowania na WpiA UŁ określają również uchwały Rady Wydziału, w drodze których są akceptowane tematy prac dyplomowych (licencjackich i magisterskich) oraz Zarządzenia Dziekana WpiA UŁ: 1) zarządzenie nr 38 z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie zasad składania i sprawdzania prac licencjackich z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz przygotowania i przeprowadzania egzaminu licencjackiego; 2) zarządzenie nr 37 z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie zasad składania i sprawdzania prac magisterskich z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz przygotowania i przeprowadzania egzaminu magisterskiego.

W procesie dyplomowania uczestniczą samodzielnie pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz doświadczeni adiunkci upoważnieni przez Radę Wydziału WpiA UŁ.

Prace dyplomowe składane są przez studentów wyłącznie za pośrednictwem Archiwum Prac Dyplomowych (APD), stanowiącego część systemu USOS. Na kierunku funkcjonuje Jednolity System Antyplagiatowy (JSA), pozwalający na analizę samodzielności przygotowania nie tylko prac dyplomowych, ale wszelkich prac etapowych przygotowywanych w toku studiów.

Student jest zobowiązany do przygotowania pracy dyplomowej zgodnie z wymaganiami określonymi w Regulaminie studiów UŁ, wymogami formalnymi pracy dyplomowej oraz wytycznymi w zakresie struktury pracy.

Egzamin dyplomowy powinien się odbyć nie później niż w ciągu miesiąca od daty akceptacji pracy dyplomowej przez kierującego pracą w systemie APD. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. W skład komisji wchodzi przewodniczący (pracownik samodzielny), kierujący pracą i recenzent pracy. Na egzaminie dyplomowym zadawane są trzy pytania, jedno z zakresu pracy dyplomowej oraz dwa związane z tematyką seminarium dyplomowego. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół elektroniczny w systemie APD. Ogólny wynik studiów wpisywany do dyplomu jest średnią ważoną następujących ocen: średniej z toku studiów (waga 0,6), oceny pracy dyplomowej (waga 0,2), oceny egzaminu dyplomowego (waga 0,2).

Proces dyplomowania podlega monitorowaniu przez powołany przez Dziekana WPiA UŁ Zespół ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych i wyników egzaminów (Zarządzenie nr 6 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UŁ z dnia 27 października 2020 r. w sprawie powołania Zespołu ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych oraz wyników egzaminów ze zm.). Weryfikacja jakości prac dyplomowych następuje raz w roku, w miesiącach listopad-grudzień i dotyczy prac dyplomowych wybranych losowo z zakończonego w danym roku kalendarzowym roku akademickiego pod kątem prawidłowości strony formalnej prac, recenzji oraz przeprowadzonych egzaminów dyplomowych. Z dokonanej weryfikacji Zespół sporządza i składa Dziekanowi sprawozdania do końca roku kalendarzowego, w którym ją przeprowadzono.

Na zasady weryfikacji efektów uczenia się spełniające wskazane wymagania składają się w szczególności:

a. możliwość przeprowadzania egzaminów w różnej formie:

- ustnej, pisemnej (z zastosowaniem zadań otwartych lub zamkniętych) lub w sposób praktyczny, a także w połączeniu tych form, o ile wymaga tego specyfika przedmiotu. Formę tę ustala koordynator przedmiotu z wyjątkiem egzaminu z nowożytnych języków obcych, którego formę ustala dyrektor Studium Języków Obcych (§ 42 Regulaminu studiów w UŁ). Szczegółowe wymagania i tryb uzyskiwania zaliczeń oraz składania egzaminów z poszczególnych przedmiotów i zajęć składowych, a w szczególności forma zaliczenia lub egzaminu, jego zakres oraz wykaz materiałów źródłowych i podręczników niezbędnych do przygotowania się, są ustalane przez kierowników właściwych jednostek dydaktycznych/koordynatorów przedmiotów i podawane do wiadomości studentom przez prowadzącego na pierwszych zajęciach z przedmiotu (§ 40 Regulaminu studiów w UŁ). Świadomość konieczności oferowania różnorodnych metod sprawdzania efektów kształcenia z uwzględnieniem szczególnych potrzeb studentów podnoszą szkolenia organizowane dla pracowników dydaktycznych w zakresie dostępności i niepełnosprawności;
- egzamin, w tym również egzamin dyplomowy, może być również przeprowadzony zdalnie, czyli poza siedzibą uczelni lub poza jej filią, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej w trybie i na zasadach przeprowadzania egzaminów zdalnych określonych przez Rektora UŁ w drodze zarządzenia (§ 42 ust. 2a w zw. z § 56 ust. 1a Regulaminu studiów w UŁ);

- studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, przysługuje prawo uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, w tym również egzaminów dyplomowych, w formie alternatywnej. Rozumie się przez to również uzyskiwanie zaliczeń oraz składanie egzaminów przy wsparciu asystenta lub tłumacza języka migowego, zgodnie z regulaminem Akademickiego Centrum Wsparcia, określonym w zarządzeniu Rektora UŁ. Przed udzieleniem studentowi ze szczególnymi potrzebami zgody na odbywanie egzaminów i zaliczeń w formie alternatywnej Dziekan może zasięgnąć opinii Pełnomocnika Rektora UŁ ds. Osób z Niepełnosprawnościami, przy zachowaniu zasad przetwarzania danych osobowych (§ 47 ust. 1 w zw. z § 56 ust. 6 Regulaminu studiów w UŁ);
- b. zachowanie prawa do zdawania egzaminu w innym dniu – przysługuje studentowi, który nie przystąpił do egzaminu z uzasadnionych przyczyn, np. czasowej niezdolności do uczestnictwa w zajęciach potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim lub innych wiarygodnych przyczyn uznanych przez prowadzącego zajęcia, zachowuje prawo do zdawania egzaminu w innym dniu wyznaczonym przez egzaminatora w ramach sesji egzaminacyjnej, pod warunkiem zgłoszenia się do egzaminatora niezwłocznie po ustąpieniu przyczyny nieobecności (§ 42 ust. 10 Regulaminu studiów w UŁ);
- c. prawo do przesunięcia terminów składania egzaminów lub zaliczeń – przysługuje w przypadku wystąpienia bezpośrednio przed rozpoczęciem sesji lub w czasie jej trwania zdarzeń, które uniemożliwiają składanie egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot w terminach sesji egzaminacyjnej, a w szczególności w przypadku choroby studenta, zdarzenia losowego, urodzenia dziecka lub sprawowania nad nim opieki albo wystąpienia innych uzasadnionych powodów, student ma prawo na swój wniosek ubiegać się o przesunięcie terminów składania egzaminów lub zaliczeń kończących przedmiot (§ 43 ust. 1 Regulaminu studiów w UŁ);
- d. indywidualny sposób rozliczania planu studiów w danym semestrze/roku akademickim w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów – IOS nie może oznaczać zwolnienia studenta z obowiązku osiągnięcia tych samych efektów uczenia się oraz uzyskiwania zaliczeń i składania egzaminów, może natomiast oznaczać pozwolenie na rozliczenie roczne. Prawo do IOS może być przyznane w szczególności ze względów zdrowotnych, w tym związanych z niepełnosprawnościami, ze stanem ciąży, losowych, opieki nad bliskimi osobami z niepełnosprawnościami, nad dziećmi, związanych z okresowym odbywaniem studiów poza UŁ (§ 34 Regulaminu studiów w UŁ). Prowadzący zajęcia umożliwia uzyskanie zaliczenia lub zdawanie egzaminu poza sesją, jeśli student korzysta z IOS (§38 ust. 10 Regulaminu studiów w UŁ);
- e. prawo do urlopu od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów – w związku z chorobą, zdarzeniem losowym, urodzeniem dziecka, sprawowaniem nad nim opieki lub posiadaniem statusu sportowca albo z innych uzasadnionych powodów (§50 Regulaminu studiów w UŁ);
- f. zasady uznawania uzyskanych przez studenta osiągnięć (w tym punktów ECTS i ocen) uzyskanych podczas korzystania z programów mobilności w kraju i za granicą (Erasmus+, Edukacja, NAWA, MOST lub innych programów realizowanych w ramach porozumień, w tym w ramach sieci UNIC) w zakresie, w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na macierzystym kierunku studiów prowadzonych na UŁ lub tworzą indywidualny program studiów (§ 37 ust. 1 Regulaminu studiów w UŁ).

Na zasady weryfikacji spełniające wskazane kryteria składają się w szczególności:

- a. kryteria oceniania opisane w sylabusie przedmiotu;
- b. możliwość przeprowadzenia egzaminu komisyjnego – jeżeli w terminie poprawkowym student otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną i zaszły okoliczności wskazujące na nieprawidłowy

przebieg egzaminu, Dziekan na wniosek studenta uzasadniony tymi okolicznościami, złożony w ciągu siedmiu dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu lub z własnej inicjatywy – może zarządzić egzamin komisyjny. Uczestnikiem egzaminu komisyjnego, na prawach obserwatora, może być nauczyciel akademicki, który wystawił weryfikowaną ocenę. Jako obserwatorzy w egzaminie mogą uczestniczyć także: przedstawiciel samorządu studenckiego i opiekun roku oraz osoba wskazana przez studenta. Egzamin może się odbyć pomimo nieobecności przedstawiciela samorządu studenckiego, opiekuna roku albo obserwatora wskazanego przez studenta (§ 44 Regulaminu studiów w UŁ);

- c. możliwość wglądu przez studenta w pracę pisemną przygotowaną w ramach egzaminu/zaliczenia – w przypadku przeprowadzania egzaminu lub zaliczenia w formie pisemnej oceniona praca pisemna powinna być udostępniona studentowi na jego wniosek. Praca pisemna przechowywana jest przez prowadzącego zajęcia przez okres 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu lub zaliczenia (§ 45 Regulaminu studiów w UŁ);
- d. zasady ustalania średniej ocen z toku studiów (§ 39 Regulaminu studiów w UŁ);
- e. zasady ustalania ostatecznego wyniku studiów (ocena na dyplomie) (§ 58 ust. 2 Regulaminu studiów w UŁ);
- f. możliwość podwyższenia oceny z egzaminu magisterskiego – Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę z tego egzaminu o pół stopnia (0,5) studentowi, który nie powtarzał semestru/roku, wyróżniał się w trakcie studiów oraz otrzymał bardzo dobre oceny z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego albo z egzaminu dyplomowego, jeżeli program studiów nie przewiduje przygotowania pracy licencjackiej/inżynierskiej (§ 58 ust. 5 Regulaminu studiów w UŁ).

Na WPIA UŁ zasady, warunki i tryb zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania określa Regulamin Studiów UŁ oraz Załącznik nr 10 do Regulaminu Studiów UŁ. Na kierunku Administracja rozliczenie odbywa się w systemie rozliczenia rocznego w przypadku administracji I stopnia na 2 i 3 roku studiów stacjonarnych oraz na studiach niestacjonarnych; a także na administracji II stopnia – studia niestacjonarne; dla administracji I stopnia – studia stacjonarne, rok 1 oraz dla administracji II stopnia – studia stacjonarne okresem rozliczeniowym jest semestr. Termin zaliczenia poszczególnych etapów studiów reguluje Zarządzenie Rektora w sprawie podziału roku akademickiego oraz harmonogram roku akademickiego ustalony przez Dziekana WPIA UŁ. Poza rozliczeniem merytorycznym związanym ze złożeniem wymaganych zaliczeń i egzaminów, okresy studiów na WPIA są rozliczane za pomocą punktów ECTS. Student, który spełnił określone przez Radę Wydziału kryteria zaliczenia semestru/roku zostaje wpisany na kolejny semestr/rok studiów (załącznik nr 10 do Regulaminu Studiów UŁ - WPIA).

Weryfikacja efektów uczenia się na kierunku Administracja WPIA UŁ prowadzona jest na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu. **Pierwszy etap** to poziom przedmiotów w związku z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi oraz innymi, umożliwiającymi osiągnięcie efektów uczenia się. Wykorzystywane są tu liczne metody sprawdzania uzyskiwania efektów uczenia się, do których należą: egzaminy ustne, testowe, opisowe, testowo-opisowe, kolokwia, referaty, prezentacje, prace pisemne, rozwiązywanie kazuś, analiza orzecznictwa, analiza tekstów naukowych, praktyki studenckie, udział w wymianie międzynarodowej, uczestnictwo w konkursach, udzielanie bezpłatnej pomocy prawnej w ramach działalności dydaktycznej w Klinice Prawa i Klinice Praw Dziecka, działalność w studenckich kołach naukowych, spotkania z gośćmi WPIA, poznawanie funkcjonowania instytucji publicznych. Metody sprawdzania uzyskanych efektów uczenia się na zajęciach są zróżnicowane, uzależnione od ich

formy. Drugi etap oceny uzyskiwania efektów uczenia się to poziom dyplomowania, podlegający monitorowaniu przez Zespół ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych oraz wyników egzaminów dyplomowych, a także Kolegium Dziekańskiego i RW. Warte podkreślenia jest, że studenci kierunku administracja przygotowują prace licencjackie i magisterskie we wszystkich Katedrach i Instytutach na Wydziale, co pozwala im realizować zainteresowania naukowe w wielu specjalnościach, a także podejmować tematykę pozwalającą przygotować się do przyszłej pracy zawodowej. Trzeci etap obejmuje badanie sytuacji zawodowej absolwentów. W tym m.in. celu przeprowadzane są wśród nich ankiety przez Biuro Karier UŁ pozwalające monitorować uzyskanie i wykorzystanie efektów uczenia się po ukończeniu studiów.

Szczegółowe zasady weryfikacji efektów uczenia się obowiązkowo określa nauczyciel akademicki (koordynator przedmiotu) w sylabusie przedmiotu, uwzględniając skalę ocen przyjętą w Regulaminie Studiów UŁ. W ten sposób umożliwia się monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się. Ocena postępów studenta i osiągania założonych efektów uczenia się prowadzona jest w ramach poszczególnych przedmiotów poprzez zaliczanie wszystkich form zajęć przewidzianych programem studiów. Stopień osiągnięcia efektów na poziomie przedmiotu dokumentowany jest w karcie przedmiotu. Koordynator przedmiotu prowadzi nadzór nad osiąganiem efektów uczenia się oraz realizacją treści kształcenia. Zgodnie z § 45 Regulaminu studiów w UŁ w przypadku przeprowadzania egzaminu lub zaliczenia w formie pisemnej oceniona praca pisemna powinna być udostępniona studentowi na jego wniosek. Praca pisemna przechowywana jest przez prowadzącego zajęcia przez okres 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyników egzaminu lub zaliczenia.

Obowiązujące na WPIA UŁ zasady weryfikacji określające zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się przede wszystkim zostały określone w Regulaminie studiów UŁ. Należy tu wskazać, m.in. na możliwość przeprowadzenia egzaminu komisyjnego. Zgodnie z § 44 Regulaminu studiów w UŁ jeżeli w terminie poprawkowym student otrzymał z egzaminu ocenę niedostateczną i zaszły okoliczności wskazujące na nieprawidłowy przebieg egzaminu, Dziekan na wniosek studenta uzasadniony tymi okolicznościami, złożony w ciągu siedmiu dni od daty ogłoszenia wyników egzaminu lub z własnej inicjatywy – może zarządzić egzamin komisyjny. Egzamin komisyjny powinien się odbyć w ciągu dziesięciu dni od daty podjęcia decyzji przez Dziekana.

Monitorowanie weryfikacji efektów uczenia się należy również do zadań powołanego przez Dziekana WPIA UŁ Zespołu ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych i wyników egzaminów (Zarządzenie nr 6 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UŁ z dnia 27 października 2020 r. w sprawie powołania Zespołu ds. weryfikacji jakości prac dyplomowych oraz wyników egzaminów ze zm.). W uzasadnionych wypadkach, na wniosek Dziekana WPIA, Zespół ma obowiązek weryfikacji prawidłowości przeprowadzenia egzaminów oraz sporządzenia i złożenia Dziekanowi sprawozdania z tej weryfikacji w terminie przez niego oznaczonym.

W sytuacji pojawienia się zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem przewiduje się możliwość przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego. W Uniwersytecie Łódzkim zostali powołani rzecznicy

dyscyplinarni ds. studentów i doktorantów na kadencję 2021-2024 zgodnie z zarządzeniem nr 75 z 30.12.2020. W UŁ są też powołani rzecznicy dyscyplinarni ds. nauczycieli akademickich. WRSS WpiA UŁ informuje Dziekan Wydziału o wszelkich przypadkach naruszeń praw studentów bądź łamania Regulaminu Studiów w UŁ. Studenci mają prawo do złożenia stosownej skargi, którą przedkładają Dziekan Wydziału, która następnie przesyła sprawę do Rektora UŁ z prośbą o rozważenie postępowania dyscyplinarnego. Podobnie kadra akademicka ma prawo do skorzystania z prawa do złożenia skargi do Rektora UŁ za pośrednictwem Dziekana, a następnie sprawa może zostać przekazana do rzecznika dyscyplinarnego ds. nauczycieli celem rozpatrzenia danego konfliktu.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku Administracja posiada liczne osiągnięcia naukowe, dydaktyczne oraz różnorodne doświadczenie zawodowe związane z pełnieniem m.in. funkcji publicznych.

Pracownicy prowadzący zajęcia są sędziami sądów rejonowych, okręgowych, wojewódzkich sądów administracyjnych, Naczelnego Sądu Administracyjnego, Sądu Najwyższego, jak również Sądu Arbitrażowego Polski Centralnej przy Łódzkiej Izbie Przemysłowo-Handlowej. Wśród nich znajdują się osoby pełniące stanowiska w ww. sądach.

Ponadto pracownicy pełnią następujące funkcje: Przewodniczącego Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym przy Sądzie Okręgowym w Łodzi, Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi oraz członka Kolegium RIO w Łodzi, funkcje: Prezesa / członka Rady Programowej / Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej w Stowarzyszeniu Edukacji Administracji Publicznej, Zastępcy Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, Przewodniczącej Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenie Polskich Prawników Agrarystów, funkcje: Dyrektora / Przewodniczącego Wydziału w Podatkowym Kolegium / Przewodniczącej Wydziału I Nieruchomości – Polskiego Instytutu Notarialnego „POLINot”, członków Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2021-2024), referendarza w Trybunale Sprawiedliwości UE, Przewodniczącej Zespołu ds. konsultacji projektowanych zmian legislacyjnych w zakresie ich zgodności ze standardami ochrony praw obywatelskich i zgodności z regulacjami prawa Unii Europejskiej przy Instytucie Legislacji Naczelnej Rady Adwokackiej, członka Zespołu przy Ministrze Sprawiedliwości do spraw opracowania założeń projektu nowelizacji ustawy Kodeks Spółek Handlowych, Dyrektora Centrum Naukowego „Fundacja na rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego”, Prezesa Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego, sekretarza i skarbnika Polskiego Stowarzyszenia Prawa Wojskowego i Prawa Wojennego, członka Zespołu Doradców ds. kontroli konstytucyjności prawa przy Marszałku Senatu X kadencji, Członka Zespołu Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego, członka Głównej Komisji Orzekającej w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny Finansów Publicznych, Senatora RP, Członka Państwowej Komisji Wyborczej, Wicedziekan Okręgu Łódzkiego Polskiej Izby Rzeczników Patentowych, Prezesa Zarządu Fundacja Wspierania Badań nad Staropolską Myślą Polityczno-Prawną im. Andrzeja Maksymiliana Fredry, Przewodniczącego Komisji ds. Emigracji i łączności z Polakami za granicą.

Zajęcia na kierunku Administracja prowadzone są przez: 141 osób, w tym 15 pracowników z tytułem naukowym profesora, 41 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego, 77 pracowników ze stopniem doktora oraz 8 osób z tytułem magistra.

Obecnie na kierunku Administracja studiuje 758 studentów. Oznacza to, że na jednego pracownika prowadzącego zajęcia na kierunku Administracja przypada 5,38 studenta.

Forum, na którym Pracownicy mogą zgłaszać swoje uwagi, co do funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi nauczania zdalnego jest Rada Wydziału. Pracownicy mogą również artykułować swoje sugestie, dotyczące udoskonalenia narzędzi kształcenia na odległość dziekanowi oraz kierownikowi zespołu informatycznego. Z inicjatywy kierownika zespołu informatycznego prowadzone były szkolenia dla Pracowników i Studentów z obsługi programu Microsoft Teams, w celu doskonalenia

ich umiejętności i kompetencji. W Uczelni działa także Zespół Doskonałości Dydaktycznej, do którego zadań należy:

- badanie potrzeb nauczycieli akademickich w zakresie doskonalenia zajęć dydaktycznych
- organizowanie szkoleń, w tym szkoleń indywidualnych, webinarów dotyczących kształcenia tradycyjnego oraz kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
- opracowanie poradników, ebooków, krótkich materiałów video z zakresu dydaktyki.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Studenci poza godzinami zajęć dydaktycznych mają pełen dostęp do następujących pomieszczeń, w których jest zapewniony dostęp do specjalistycznego oprogramowania:

1. Pracownia komputerowa – całodzienny dostęp, 18 stanowisk komputerowych z dostępem do baz prawniczych i e-zasobów z różnych dziedzin, internetowych baz bibliotecznych, katalogów bibliotecznych on-line

2. Pokój cichej nauki, całodzienny dostęp, 4 stanowiska komputerowe z dostępem do baz prawniczych
3. Strefa Studenta, całodzienny dostęp, 1 stanowisko komputerowe z pełnym dostępem do Internetu, np. do bezpiecznego zalogowania się do uniwersyteckich baz danych takich jak USOS
4. Studenci mają całodobowy dostęp do książkomatu, który znajduje się w wejściu do budynku
5. Całodzienny dostęp do drukarki znajdującej się na poziomie 0 w budynku B
6. Studenci kół naukowych korzystają z całodziennego dostępu do pomieszczeń przypisanych poszczególnym kołom naukowym.

W całym budynku dostępna jest sieć WiFi

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej z przepisami BHP
Dla budynku dydaktycznego Wydziału Prawa i Administracji prowadzona jest książka obiektu budowlanego, w której odnotowywane są:

1. protokoły kontroli okresowych stanu technicznej sprawności obiektu /przeгляд roczny i pięcioletni/
2. protokoły okresowej kontroli przewodów kominowych.

Z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego wykonywana jest coroczna próbna ewakuacja budynku. Ostatnia wykonana była dnia 18.10.2023 r.

Ponadto przeprowadzane są okresowe przeglądy budynku branży elektrycznej i hydraulicznej, oceniające stan poszczególnych instalacji z uwzględnieniem planowanych prac, napraw i przeglądów.

Uniwersytet Łódzki poprzez - Inspektorat BHP realizuje politykę w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Organizuje szkolenia w zakresie bhp dla wszystkich pracowników i studentów rozpoczynających naukę w Uczelni. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy jest obowiązkowe dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę na I roku studiów: pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich na Uniwersytecie Łódzkim oraz dla uczestników Szkoły Doktorskiej w pierwszym semestrze nauki.

Na Uczelnianej Platformie Zdalnego Kształcenia e-Campus jest dostępny kurs internetowy dla przedmiotu „Szkolenie z BHP w Uniwersytecie Łódzkim/Course of OSH in University of Lodz/.

Wszystkie nawierzchnie w budynku są równe, nie śliskie i nie stwarzające zagrożeń, pozbawione barier architektonicznych. Zapewnione jest oświetlenie światłem dziennym oraz sztucznym (istnieje możliwość zastąpienia okien – żaluzje wewnętrzne). Budynek posiada klimatyzację oraz wentylację grawitacyjną. Pomieszczenia Wydziału są we właściwym stanie sanitarnym. Pomieszczenia do których osobom nieuprawnionym wstęp jest zabroniony, są oznakowane i zabezpieczone przed dostępem. Budynek Wydziału Prawa i Administracji jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami.

Dla wszystkich stanowisk pracy na Wydziale została przeprowadzona analiza ryzyka zawodowego. Stanowiska pracy i sale dydaktyczne są wyposażone w instrukcje BHP oraz w informacje z numerami telefonów alarmowych. Wydział opracował i udostępnił regulamin korzystania z sal dydaktycznych.

Na Wydziale (również w salach dydaktycznych) zostały rozmieszczone i oznakowane odpowiednio apteczki do udzielania pierwszej pomocy. Przy każdej apteczce znajduje się instrukcja udzielania pierwszej pomocy. Wyposażenie apteczek monitorowane jest na bieżąco. Wyznaczono i przeszkolono pracowników do udzielania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach. W portierni znajduje się defibrylator do którego obsługi wyznaczono i przeszkolono pracowników.

Wydział wyposażony jest w podręczny sprzęt przeciwpożarowy – gaśnice i hydranty wewnętrzne. Wyposażenie to jest odpowiednio oznakowane. Drogi ewakuacyjne są zgodne z normami. Większość znaków ewakuacyjnych jest podświetlana lub są to znaki fluorescencyjne.

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji Uł znajduje się na poziomie 0 w budynku C. Pomieszczenia biblioteki wyposażone są w regały, które ustawione są w sposób stabilny i nie stwarzają zagrożenia. Budynek WPIA wyposażony jest w książkomat, usytuowany przy wejściu do budynku, dostępny całą dobę. Biblioteka dostosowana jest dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Stan infrastruktury dydaktyczno-naukowej oraz bibliotecznej w budynku WPIA jest prawidłowy i nie stwarza nieakceptowalnego ryzyka. Na bieżąco monitorowane są potrzeby i ewentualne korekty wprowadzane są w przypadku stwierdzenia takiej konieczności.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodna z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcjami i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla administracji.

Od 2012 roku Wydział współpracował z interesariuszami zewnętrznymi w ramach działań powołanej wówczas Rady Pracodawców. W skład tego ciała wchodził przedstawiciele władz sądów, prokuratury, prawniczych samorządów zawodowych, a także władz administracji samorządowej i rządowej w regionie łódzkim zaproszeni przez Dziekana WPiA do udziału w pracach nad tworzeniem nowych programów studiów oraz modyfikacją dotychczasowych form kształcenia przyszłych prawników i administratywistów. Zadaniem Rady było wyrażanie opinii na temat dostosowania programów studiów na WPiA i założonych efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów do potrzeb rynku pracy oraz oczekiwanych od absolwentów WPiA kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw społecznych. Poza tym przy Wydziale funkcjonowała w tym czasie Rada Biznesu, jako forum wymiany myśli i kontaktów pomiędzy akademickim środowiskiem naukowym a środowiskami biznesowymi. Współpraca ta służyła m.in. lepszemu dostosowaniu oferty edukacyjnej WPiA do oczekiwań pracodawców, jak i zapewnieniu studentom oraz absolwentom lepszego rozeznania w zakresie oczekiwań i wymagań rynku pracy. W 2023 roku doszło do ukonstytuowania się jednego organu - Forum Partnerów, który przejął dotychczasowe aktywności podejmowane w ramach Rady Pracodawców i Rady Biznesu w formule poszerzonej również o inne grupy interesariuszy społecznych. Forum Partnerów stanowi m. in. płaszczyznę do kompleksowej oceny koncepcji kształcenia i jej regularnej konfrontacji z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy w ramach systemu zapewniania jakości kształcenia. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że jest to ciało pracujące w sposób dynamiczny, skuteczny i dający przedstawicielom otoczenia społeczno-gospodarczego możliwość realnego wpływu na program studiów oraz koncepcję i cele kształcenia.

Formą stałej współpracy są także nieformalne, indywidualne kontakty z pracodawcami, których działalność ukierunkowana jest na administrowanie i zarządzanie, a także na działalność instytucji publicznych. Pracodawcy współpracujący z Jednostką posiadają odpowiedni potencjał w zakresie wiedzy i zasobów organizacyjnych, umożliwiających współpracę w szerokim zakresie.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy. Adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Studenci kierunku Administracja mogą odbywać praktyki w urzędach i zakładach administracji publicznej, a także w innych podmiotach publicznych oraz przedsiębiorstwach prywatnych gwarantujących realizację programu praktyk. Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego współpracuje, na podstawie stałych porozumień, z następującymi instytucjami:

- Łódzkim Urzędem Wojewódzkim w Łodzi;
- Komendą Miejską Policji w Łodzi;
- Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi;
- Najwyższą Izbą Kontroli;
- Fundacją Court Watch Polska;
- Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi
- Państwową Inspekcją Pracy - Okręgowym Inspektoratem Pracy w Łodzi;
- Rzecznikiem Finansowym z siedzibą w Warszawie;
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Nowosolna;
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie.

W procesie dostosowywania kompetencji studentów administracji do potrzeb rynku pracy bardzo istotną rolę odegrała ich aktywność w ramach projektów stażowych:

- „DOBRY STAŻ-DOBRY START. Profilowane programy stażowe dla studentów WPIA UŁ” (udział studentów w stażach adm. I stopnia - 40 osób; udział adm. II stopnia - 70 osób);

- „STUDENTS' POWER - kompleksowy program rozwoju uczelni” (udział studentów w stażach w latach 2021/2022/2023: adm. I stopnia - 15/18/26 osób; adm. II stopnia - 33/13/6 osób).

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają stworzone możliwości skutecznego udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się i są zaangażowani zarówno w proces dydaktyczny, jak też rozwijanie oferty programowej kierunku.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku administracja mają możliwość bieżącego dostosowywania sposobu kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy dzięki problemom identyfikowanym podczas prowadzenia szkoleń/opracowywania ekspertyz czy też organizowaniu seminariów i konferencji praktycznych w ramach powołanego w 2021 r. na WPIA UŁ Centrum Wiedzy Eksperckiej. W ramach centrum powstały ekspertyzy, przeprowadzone zostały na przykład szkolenia i konferencje na np. następujące tematy:

- szkolenie: Postępowanie egzekucyjne w administracji. Egzekucja administracyjna obowiązków pieniężnych – przepisy i praktyka;
- szkolenie: Postępowanie administracyjne dla pracowników administracji publicznej;
- ekspertyzy: analiza ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; analiza przepisów związanych z funkcjonowaniem szpitali w czasie COVID-19;

W wyniku analizy informacji uzyskiwanych zarówno od studentów, jak i podmiotów, w których studenci administracji I stopnia odbywali praktyki zawodowe, w 2019 r. został wprowadzony nowy katalog specjalizacji na studiach II stopnia, bardziej odpowiadającego oczekiwaniom zarówno pracodawców, jak i samych studentów, którzy niejednokrotnie są osobami pracującymi. W miejsce „klasycznego” podziału na Administrację publiczną i Administrację społeczną, wprowadzone zostały trzy specjalizacje: administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego, administracja gospodarczo-podatkowa oraz administracja urzędnicza. Praktyka ostatnich pięciu lat wskazuje, że na studiach stacjonarnych studenci wybierają częściej administrację urzędniczą i gospodarczo-podatkową, natomiast na studiach zaocznych specjalizację urzędniczą oraz specjalizację administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego. Celem tych zmian jest wyposażenie studentów w kompetencje, które są oczekiwane na zmieniającym się dynamicznie nowoczesnym rynku pracy. W chwili obecnej, konsultacje z przedstawicielami pracodawców prowadzone są w ramach nowej struktury Forum Partnerów WPIA UŁ. Już pierwsze spotkania zaowocowały sugestiami wzbogacenia treści programowych np. o problematykę dotyczącą compliance, kluczową dla sektora usług biznesowych, a także bardzo cenne uwagi dotyczące rozwijania kompetencji negocjacyjnych i autoprezentacji.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, również w odniesieniu do programu studiów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Przeglądy te realizowane są m.in. w zespołach wewnętrznych ds. doskonalenia jakości kształcenia. Ponadto dobre relacje ze studentami i absolwentami pozwalają na uzyskanie nieformalnych informacji zwrotnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku administracja. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, np. organizacji praktyk czy wolontariatów. Prowadzone formy współpracy są adekwatne do celów kształcenia i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Mocną stroną współpracy są systematyczne, bezpośrednie relacje kadry dydaktycznej z interesariuszami zewnętrznymi. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają stworzone możliwości skutecznego udziału w procesie określania i weryfikacji efektów uczenia się i są zaangażowani zarówno w proces dydaktyczny, jak też rozwijanie oferty programowej kierunku. Liczba partnerów zewnętrznych, związanych z prowadzonym kierunkiem, zakres i charakter współpracy pozwalają stwierdzić, że współpraca z podmiotami zewnętrznymi, reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze jest właściwa. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów są prowadzone w sposób zaplanowany, systemowy i wystandaryzowany, który umożliwia wykorzystanie wyników tych przeglądów do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Studenci kierunku Administracja mogą w pełnym zakresie korzystać z programu Erasmus+. Na Wydziale funkcjonuje International Office oraz 2 koordynatorów wymiany akademickiej (ds. programu Erasmus+ i ds. ECTS). Dla studentów Administracji podpisane są dedykowane umowy w ramach programu Erasmus+ umożliwiające studiowanie w języku angielskim, niemieckim, francuskim lub hiszpańskim. Wydział gwarantuje 100% uznawalności efektów kształcenia zdobytych w czasie mobilności na kierunku Administracja. W ciągu ostatnich trzech lat (od r.a. 2020/2021) 3 studentów Administracji skorzystało z mobilności Erasmus+, w tym 2 osoby w ramach Erasmus+ studia oraz 1 osoba w ramach Erasmus+ praktyki. Diagnozą dla relatywnie niskiego zainteresowania studentów

Administracji korzystaniem z programu Erasmus+ jest podejmowanie przez nich (równoległe z procesem kształcenia) pracy zarobkowej. W 2024 r. WPiA pierwszy raz współorganizuje Erasmus+ Blended Intensive Programme studentom, który polega na nauce online oraz krótkim 5-dniowym pobycie stacjonarnym w Lyon. Ponadto, WPiA oferuje studentom, w tym na kierunku Administracja udział w wirtualnego wymianie akademickiej (UNIC Opened Courses lub VIP w JLU Giessen). Mamy nadzieję, że takie formy umiędzynarodowienia będą dostępne dla osób, które z różnych względów nie zdecydowały się na pełnowymiarową mobilność Erasmus+.

Koncepcję kształcenia na kierunku Administracja, na studiach I jak i II stopnia, wyróżnia postrzeganie istoty funkcjonowania administracji publicznej – centralnej i samorządowej – jako elementu demokratycznego państwa prawnego funkcjonującego w ramach społeczności międzynarodowej i w warunkach wielopoziomowego zarządzania. Z tego punktu widzenia istotne jest, aby studenci studiujący na tym kierunku mieli możliwość:

1. uczestnictwa w zajęciach odbywających się w językach obcych, poszerzających ich wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu prawa. Postulat ten realizowany jest poprzez ofertę zajęć w językach obcych, która z roku na rok jest rozszerzana. Obecnie na WPiA oferowanych jest ponad 60 przedmiotów w formie konwersatoriów (w małych grupach do 30 studentów) po angielsku, niemiecku, francusku lub rosyjsku. W tym zakresie kluczowe znaczenie ma również współpraca w ramach Sojuszu Uniwersytetu Europejskiego Miast Post-Industrialnych UNIC, który udostępnia wszystkim studentom Sojuszu katalog interdyscyplinarnych zajęć online / hybrydowych („UNIC opened courses”) oraz kursy językowe prowadzone przez poszczególne uczelnie partnerskie Sojuszu, a także inne możliwości uczestnictwa w wymianie wirtualnej np. Virtual International Programme oferowany studentom WPiA przez Justus Liebig University Giessen, Niemcy. W ramach VIP studenci WPiA, w tym na kierunku Administracja, mogą skorzystać online z zajęć z zakresu nauk prawnych, kompetencji kluczowych, interdyscyplinarnych oraz języka niemieckiego na wszystkich poziomach. Efekty kształcenia uzyskane w ramach wymiany wirtualnej uznawane są w ramach programu studiów lub wpisywane do suplementu dyplomu absolwenta kierunku Administracja I lub II stopnia;
2. współuczestnictwa w zajęciach ze studentami z innych państw. To założenie realizują wspomniane w pkt. 1 zajęcia. Warto podkreślić, że WPiA UŁ dokłada starań, aby podpisywać umowy o wymianie studenckiej z uczelniami z różnych krajów i różnych kręgów kulturowych, aby zagwarantować jak najbardziej różnorodną grupę przyjeżdżających studentów, aby zagwarantować jak najbardziej różnorodną grupę przyjeżdżających studentów, dzięki czemu stwarzamy studentom WPiA UŁ możliwość pracy w zespołach z kolegami wywodzącymi się z różnych tradycji prawnych. W celu dalszego podnoszenia kompetencji wielokulturowych oraz budowania otwartej postawy społecznych, WPiA zachęca swoich studentów, w tym na kierunku Administracja, do aplikowania w ramach ESN (Erasmus Student Network) na stanowisko mentora (opiekuna zagranicznych studentów na UŁ);
3. realizacji części programu studiów/praktyk w uczelni zagranicznej, co jest możliwe dzięki programowi Erasmus+, w którym studenci Administracji mogą brać (i biorą) udział;
4. uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez kadrę dydaktyczną posiadającą kompetencje zdobywane za granicą. Realizacja tego założenia odbywa się poprzez mobilność dydaktyczną pracowników w ramach programu Erasmus+, realizowanie przez nich grantów o charakterze międzynarodowym oraz uczestnictwo (również poprzez organizację) w międzynarodowych konferencjach i kongresach;

5. uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez zagranicznych wykładowców. W ramach modułów wybieralnych oferowanych przez WPIA UŁ na kierunku Administracja studenci mogą obecnie wybrać 2 przedmioty prowadzone lub współprowadzone przez cudzoziemców. Studenci mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli z zagranicznych ośrodków akademickich wizytujących WPIA w ramach umów dwustronnych oraz programu Erasmus+. Dodatkowo w 2023 r. WPIA zaprosiło studentów na kilkanaście wykładów otwartych prowadzonych przez zaproszonych uczonych z zagranicy;
6. przygotowania pracy dyplomowej w języku obcym (taka możliwość jest dostępna dla studentów Administracji). Ponadto, studenci WPIA UŁ, w tym studenci kierunku Administracja II stopnia zachęceni są do udziału w projekcie EUCOTAX, w ramach którego przygotowują po angielsku prace magisterską z zadanego tematu dot. prawa podatkowego);
7. aktywnego udziału w międzynarodowych konferencjach i seminariach studenckich organizowanych w zagranicznych ośrodkach przy współpracy WPIA. W przypadku takiego uczestnictwa wydatki związane z wyjazdem studentów WPIA na konferencje i seminaria, w tym zagraniczne, również mogą być dofinansowane ze środków Dziekana. Szczególną szansą są na arenie międzynarodowej wydarzenia naukowe oferowane w formule online, które są bardziej dostępne również dla studentów, którzy z różnych powodów nie mogą sobie pozwolić na wyjazd. Warto dodać, że na WPIA UŁ promowane są także szkoły letnie i zimowe organizowane przez uczelnie partnerskie WPIA UŁ, a ELSA UŁ zachęca studentów WPIA, w tym na kierunku Administracja, do udziału w międzynarodowych programach takich jak szkoły zimowe i letnie organizowane na uczelniach partnerskich ELSA. Ponadto, studenci mają możliwość udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych organizowanych przez WPIA.

Wspomniany Sojusz Uniwersytetu Europejskiego Miast Post-Industrialnych UNIC daje osobom studiującym Administrację I i II stopnia możliwość uczestnictwa w prestiżowym projekcie, o elitarnym charakterze: szkoleń kadry i wymiany dobrych praktyk, co wpływa pozytywnie na podnoszenie kompetencji osób prowadzących zajęcia na kierunku Administracja. Przykładem działania o stałej formule jest funkcjonowanie w ramach UNIC Teaching and Learning Centre. UNIC promuje co-teaching i oferuje szkolenia z tego zakresu, prowadzenia zajęć w ramach UNIC Opened courses, które dają studentom Administracji możliwość łączenia studiów na UŁ z korzystaniem z oferty dydaktycznej wszystkich uczelni UNIC. Wpływa to pozytywnie na pogłębianie zakresu interdyscyplinarości zdobywanej wiedzy, zwiększenie jej różnorodności, wprowadzanie aspektów komparatystycznych oraz na podnoszenie kompetencji językowych i międzykulturowych. Studiowanie przez studentów Administracji w ramach sojuszu UNIC daje możliwość realizacji mobilności wirtualnej, czyli wymiany międzynarodowej bez ponoszenia kosztów rzeczywistego wyjazdu, co jest w szczególności wartością dla osób aktywnych zawodowo czy też zaangażowanych w opiekę nad członkami rodzin. Hybrydowe uczenie się wpływa na podniesienie kompetencji cyfrowych studentów Administracji, mając pozytywne przełożenie na korzystanie z cyfrowych narzędzi wykorzystywanych we współczesnej administracji. Uczestnictwo w zajęciach w ramach UNIC uwrażliwia studentów Administracji na aspekty wielokulturowe, tak istotne w pracy przyszłych absolwentów kierunku Administracja. Dodatkowo stanowi czynnik podnoszący kompetencje w zakresie umiejętności pracy w międzynarodowych zespołach. Studenci Administracji, w ramach kursów oferowanych w UNIC mogą podnosić swoje kompetencje językowe, poprzez korzystanie z kursów językowych UNIC online language modules, stworzonych przez wszystkich partnerów Sojuszu (kursy: angielskiego, niemieckiego, hiszpańskiego,

francuskiego, tureckiego, niderlandzkiego, chorwackiego, irlandzkiego, fińskiego czy baskijskiego). W ramach działań UNIC 2.0. planowane są szkoly letnie, które będą dawały studentom Administracji możliwość zdobywania wiedzy kierunkowej, skoncentrowanej na wybranym zagadnieniu, przy jednoczesnym uwzględnieniu podnoszenia kompetencji międzykulturowych, pracy w grupie i realizacji konkretnych zadań o charakterze wdrożeniowym, ułatwionego dostępu dla studentów Administracji do wspólnych potencjalnych projektów, publikacji, międzynarodowych badań podejmowanych z uczelniami zrzeszonymi w ramach Sojuszu UNIC. Uczelnie te mogą być dla studentów Administracji bazą do odbywania staży naukowych. Z powyższych możliwości korzystać może również, stale podnosząc swoje kompetencje, kadra nauczająca na kierunku Administracja, w tym dzięki puli środków w ramach projektu wewnętrznego UŁ - Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza, przeznaczona i na wizyty studyjne trwające do 21 dni, a odbywające się w uczelniach UNIC, poszerzania wpływu studentów uczelni zrzeszonych w ramach Sojuszu na tworzenie programów kształcenia i inne procesy, w tym kształt polityki uczelni poprzez uczestnictwo w:

1. UNIC Students Board (w tym UNIC ambassadors)
2. UNIC Students Learners Forum
3. UNIC Hybryd Campus
4. UNIC Superdiversity Community

Powyższe podnosi kompetencje studentów Administracji w postaci umiejętności działania w międzynarodowych zespołach, przygotowywania wytycznych i egzekwowania ich wdrażania, tworzenia Kampusu wirtualnego UNIC (Virtul Campus), z którego będą mogli korzystać studenci Administracji. Na te potrzeby stworzono internetowe narzędzie, które jest aktualnie wdrażane na wszystkich uczelniach UNIC (na UŁ za pomocą nowej funkcjonalności w USOS), rozwijania współpracy z partnerami UNIC poprzez podpisywanie nowych umów o wymianie akademickiej w ramach programu Erasmus+. Są już podpisane umowy na WPIA z University of Liege, Ruhr University of Bochum, Deusto University w Bilbao i University of Zagreb. Dzięki temu studenci kierunku Administracja mogą wyjechać na wymianę Erasmus+ do Zagrzebia. University of Zagreb jest najlepszą wg. Listy Szanghaiskiej uczelnią (msce 401-500 na świecie), z którą WPIA UŁ ma podpisaną umowę Erasmus+, dedykowaną właśnie administracji publicznej. Działania te w sposób wymierny wpływają na podnoszenie prestiżu studiowania kierunku Administracja na UŁ.

Podniesieniu jakości kształcenia na Kierunku Administracja, oraz wzmocnieniu jego prestiżowego charakteru, służą również trwające już prace nad wdrożeniem procedury podwójnego dyplomu (UŁ i uczelnia zagraniczna). Dyplom taki będzie w sposób fundamentalny wpływał na rozwój studentów administracji, dając im niepodważalne kompetencje do obejmowania stanowisk w administracji działającej na poziomie ponadnarodowym.

Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia prowadzone są na poziomie wydziałowego International Office oraz Biura Współpracy z Zagranicą Uniwersytetu Łódzkiego. Podsumowania dokonywane są po każdym roku kalendarzowym. Monitorowane są (między innymi) współczynniki:

- przyjazdów studentów zagranicznych na WPIA oraz wyjazdy studentów WPIA w ramach programu Erasmus+;
- odbywania przez studentów zagranicznych praktyk na WPIA oraz wyjazdów w celu odbywania praktyk studentów z WPIA w ramach programu Erasmus+;

- realizowanie przez nauczycieli akademickich wyjazdów dydaktycznych w ramach programu Erasmus+;
- kształcenia obcokrajowców w ramach umów bilateralnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na WPiA UŁ Studenci kierunku Administracja otrzymują wsparcie od wykładowców prowadzących poszczególne zajęcia, Prodziekana ds. studenckich oraz opiekuna I roku, który zgodnie z § 17 Regulaminu studiów na UŁ powoływany jest dla studentów pierwszego roku (osobno dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia). Opiekunów powołuje Dziekan spośród doświadczonych nauczycieli akademickich, określa czas pełnienia ich funkcji i sprawuje nadzór nad ich działalnością. Opiekunowie zaznajamiają studentów z regulaminem studiów na Uniwersytecie Łódzkim. Do zadań opiekunów należy również pomoc studentom w sprawach związanych z tokiem studiów i w potrzebach socjalno-bytowych. Na WPiA UŁ opieką nad Studentami kierunku Administracja oraz ich obsługą administracyjną zajmują się również właściwi pracownicy Działu Obsługi Studentów (łącznie 5 osób), pojedynczo przypisani do studiów I i II stopnia oraz trybu studiów (stacjonarnych i niestacjonarnych), którzy bardzo dobrze znają sytuację Studentów i specyfikę ich potrzeb. Informacje o terminach

dyżurów, formach kontaktu z ww. osobami są ogólnodostępne i zamieszczone na stronie internetowej Wydziału. Ponadto każdy wykładowca ma obowiązek odbywania regularnych dyżurów i konsultacji, dostosowanych do trybu i miejsca prowadzenia zajęć ze studentami. Informacje o terminach konsultacji są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału.

W ramach Akademickiego Centrum Wsparcia Uł studentom WPiA oferowane są:

- konsultacje edukacyjne – umożliwiają ustalenie różnych form wsparcia edukacyjnego np. indywidualne konsultacje lub szkolenia z zakresu strategii uczenia się, zarządzania czasem, efektywnych technik zapamiętywania, twórczego myślenia, pracy w zespole, autoprezentacji, komunikacji bez barier, ale także coachingu i mentoringu czy treningu uważności.
- opinie w sprawie dostosowania procesu dydaktycznego do szczególnych, indywidualnych potrzeb - Pełnomocnik Rektora Uł ds. Osób z Niepełnosprawnościami może wystawić, na wniosek studenta, opinię skierowaną do osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, określając ograniczenia wynikające z niepełnosprawności i zawierającą wskazania alternatywnych form zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń.
- zajęcia rozwojowe – coaching indywidualny i grupowy
- szkolenia i warsztaty - wspierające studentów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przydatnych w procesie kształcenia. Organizowane są zajęcia z zakresu: strategii uczenia się, zarządzania czasem, efektywnych technik zapamiętywania, metod usprawniających komunikację, twórczego myślenia, pracy w zespole, autoprezentacji, komunikacji bez barier.
- wsparcie specjalistyczne – logopeda, wsparcie psychologiczne, tłumacz j. migowego na zajęciach, egzaminach i zaliczeniach, ale także w załatwianiu spraw formalnych na uczelni, wsparcie specjalistyczne, dostosowane do indywidualnych potrzeb.
- dodatkowe lektoraty z j. obcego, prowadzone z uwzględnieniem specyficznych potrzeb wynikających z trudności zdrowotnych.
- zajęcia sportowe dostosowane do szczególnych potrzeb studentów (w szczególności siatkówka i basen, zajęcia rehabilitacyjne)
- usługi asystenta - zakres jego obowiązków jest dostosowany do indywidualnych potrzeb i dotyczy procesu studiowania (np. pomoc przy sporządzaniu notatek, pokonywaniu barier architektonicznych w dotarciu na zajęcia, do biblioteki, na konsultacje, itp., pomoc w kontakcie z wykładowcami w sprawach związanych ze studiowaniem czy w uregulowaniu formalności na uczelni (np. w dziekanacie).
- usługi transportowe – dla studentów z niepełnosprawnością ruchową; bezpłatny transport w granicach administracyjnych Łodzi z miejsca zamieszkania na uczelnię i z powrotem, wsparcie oferowane wspólnie przez Uniwersytet Łódzki i MPK Łódź sp. z o.o.
- wypożyczenie specjalistycznego sprzętu (szczegółowy wykaz w odpowiedzi na pytanie 13).
- zajęcia adaptacyjne – dla studentów rozpoczynających studia, w tym po przerwie
- profilaktyka uzależnień – spotkania indywidualne i warsztaty grupowe

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

W Uniwersytecie Łódzkim funkcjonuje Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Łódzkiego dostępny pod adresem <http://bip.uni.lodz.pl>. Za utrzymanie i zabezpieczenie techniczne udostępnianych w BIP UŁ informacji odpowiedzialne jest Centrum Informatyki UŁ. Specjalista ds. zarządzania informacją – Koordynator BIP zamieszcza informacje w BIP UŁ na wniosek właściwej merytorycznie jednostki administracji UŁ, odpowiedzialnej za przygotowanie informacji.

Informacje zamieszczone na stronie są aktualizowane na podstawie Zarządzenia nr 40 Rektora UŁ z dnia 27.02.2019 r. w sprawie wprowadzania informacji do Biuletynu Informacji Publicznej Uniwersytetu Łódzkiego. Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Łódzkiego zawiera zbiór regulacji prawnych obowiązujących w Uczelni. Poprzez BIP dostępne są m. in. informacje o programach studiów, zasady i tryb przyjmowania na studia, świadczenia dla studentów, regulamin studiów. Dostęp do informacji publicznej podlega stałej i bieżącej ewaluacji poprzez monitorowanie aktualności.

Za aktualność informacji na poszczególnych podstronach WPiA UŁ odpowiadają pracownicy merytoryczni zajmujący się poszczególnymi zadaniami, np. osoba odpowiedzialna za rekrutację odpowiada za aktualność informacji związanych z rekrutacją. Informacje na stronie są aktualizowane na bieżąco.

Aktualność, rzetelność, zrozumiałość i kompleksowość informacji o studiach weryfikowana jest na bieżąco przez pracowników merytorycznych odpowiedzialnych za poszczególne zadania. Szczególnie często aktualność informacji podlega weryfikacji w okresie rekrutacji na studia.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego zapewnia publiczny dostęp do informacji o programach kształcenia i realizacji procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Ocenę publicznego dostępu do informacji prowadzi Centrum Promocji UŁ. W cyklicznych raportach wykazywane są wszystkie wzmianki dotyczące UŁ, które pojawiają się w mediach zarówno tradycyjnych (prasa, radio, telewizja), jak i elektronicznych (strony internetowe, media społecznościowe). Oceniany jest w nich wydźwięk informacji (pozytywny-negatywny-neutralny) oraz szacunkowa wartość, którą trzeba byłoby zapłacić za ogłoszenie. Grono odbiorców korzystających z ww. źródeł jest szerokie (władze, pracownicy, studenci, kandydaci na studia, pracownicy jednostek samorządowych i urzędów administracji centralnej, przedsiębiorcy, absolwenci).

Zalecenia

...

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny System zapewniania jakości kształcenia WPiA UŁ (WSJK) funkcjonuje od 2011 r. Jego tworzenie zaczęło się wraz z powołaniem zarządzeniem nr 15 Dziekana WPiA UŁ z 14.01.2011 r. Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia WPiA UŁ. Przed stworzeniem systemowych struktur na Wydziale obowiązywały dobre praktyki w tym zakresie, które w większości nie były sformalizowane i opisane w procedurach. Obowiązujące regulacje ogólnouniwersyteckie i wydziałowe, określają cele ogólne i szczegółowe, jak również działania z zakresu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale, przypisując jednocześnie właściwym podmiotom realizację poszczególnych zadań; tworzą one uporządkowany system o charakterze podmiotowo-przedmiotowym.

Systematyczna ocena funkcjonowania programów studiów jest jednym z podstawowych założeń Uczelnianego Systemu Jakości Kształcenia (USJK) i WSJK. Podstawowym narzędziem do jej przeprowadzania są raporty roczne z funkcjonowania WSJK. Obowiązek ich sporządzania wynika z regulacji USJK. Raporty WSJK obejmują zarówno dane statystyczne, np. roczne zestawienie wyników egzaminów i zaliczeń etapowych, wyniki rekrutacji, wyniki egzaminów dyplomowych, jak również dane jakościowe, jak analizy przeprowadzanych kontroli (prace dyplomowe) i ankiet studenckich, sprawozdania z działalności podmiotów WSJK, analizy przeprowadzonych zmian programowych,

przebiegu praktyk, aktywności w ramach współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, wyniki monitoringu losów absolwentów itp. Utrzymywana od lat jednolita struktura wewnętrzna raportów ułatwia porównanie danych i wyciąganie wniosków o skuteczności podejmowanych działań, weryfikację efektywności programów studiów w zakresie osiągnięcia efektów uczenia się i ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto adekwatność treści programowych weryfikowana jest w odniesieniu do takich czynników, jak zmieniający się stan prawny, tendencje w orzecznictwie i praktyce oraz aktualny stan badań w dyscyplinach, do których przyporządkowane są kierunki studiów.

Dane wewnętrzne niezbędne do systematycznej oceny programu studiów pozyskiwane są z systemu USOS, sprawozdań podmiotów WKdsJK, badań i diagnoz ilościowych/jakościowych przeprowadzanych przez jednostki uczelniane i wydziałowe (np. Biuro Karier, Akademickie Centrum Wsparcia). Informacje od studentów pozyskiwane są w drodze ankiet, informacji od WRSS i wymiany informacji w czasie zajęć.

Przykładowo, jeśli chodzi o losy absolwentów Uniwersytet Łódzki za pośrednictwem zespołu Biura Karier od 2013 r. prowadzi cyklicznie monitorowanie karier absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Do roku 2021 było ono realizowane metodą panelową (anonimowa ankieta online). Kryła się za tym idea uchwycenia - poprzez badanie tej samej grupy na przestrzeni kilku lat - dynamiki zmian w przebiegu losów osób kończących studia. Badanie odbywało się w trzech turach:

1. po roku,
2. po trzech latach,
3. i po pięciu latach od ukończenia studiów.

Za moment zakończenia edukacji uznaje się tutaj rok akademicki, w którym złożono ostatni egzamin przed obroną pracy dyplomowej.

Obecnie, od roku 2022, zrezygnowano z dwóch ostatnich tur, skupiając się na informacjach udzielanych przez absolwentów w rok po ukończeniu studiów. Dzięki tej zmianie osiągnięto większą spójność metodologiczną. Kończąc studia pierwszego lub drugiego stopnia albo jednolite studia magisterskie w trybie stacjonarnym lub niestacjonarnym studenci mogą wyrazić zgodę na udział w badaniu na karcie obiegowej. Opinia absolwentów jest dla Uczelni bezcennym źródłem informacji.

- Celem badania jest poznanie opinii absolwentów na temat programu ukończonych studiów i uzyskanie informacji dotyczącej ich aktualnej sytuacji zawodowej. Wyniki badania prezentowane są władzom uczelni, dzięki czemu mają realny wpływ na kształt oferty dydaktycznej UŁ.
- Podstawę prawną monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego stanowi Zarządzenie Rektora UŁ nr 124 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 22.06.2022 r.

Prowadzony od 2011 roku cykliczny monitoring programów studiów zaowocował dogłębną reformą programów studiów na wszystkich kierunkach prowadzonych na WPIA w 2019 r., w tym na Administracji. Od czasu ostatniej oceny programowej (od 2017 r.) program studiów Administracja I i II stopnia został zmieniony dwukrotnie (2019 oraz odpowiednio 2023 i 2022), za każdym razem zmiany miały na celu doskonalenie programu, zarówno pod względem implementacji wniosków wynikających z systematycznej oceny jakości kształcenia na kierunku jak również oczekiwań zmieniającego się dynamicznie otoczenia społeczno-gospodarczego, zwłaszcza aktualnej sytuacji na rynku pracy.

Corocznie między 31 stycznia a 1 marca jednostki organizacyjne WPiA mogą zgłaszać projekty zmian w programach studiów. Wnioski programowe mogą dotyczyć także koncepcji i celów kształcenia. Obowiązuje zasada, że znaczące zmiany w programach studiów mogą zostać zaproponowane dopiero po przejściu jednego pełnego cyklu kształcenia. Wnioski są przekazywane do Zespołu Programowego WPiA, który na swoich posiedzeniach rozpatruje wszelkie zgłoszenia, biorąc pod uwagę ich zasadność z punktu widzenia wpływu na jakość kształcenia. Sprawozdania z posiedzeń Zespołu Programowego są następnie przekazywane do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która rozpatruje decyzje podjęte przez Zespół, a także zgłasza swoje uwagi do programów kształcenia. W dalszej kolejności wnioski pozytywnie zaopiniowane przez dwa powyższe organy oraz przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów WPiA UŁ trafiają na kwietniowe lub majowe posiedzenie Rady Wydziału. Rada Wydziału – w której skład wchodzi przedstawiciele wszystkich interesariuszy wewnętrznych – ostatecznie weryfikuje zgłoszone propozycje i uchwała projekty nowych programów studiów lub zmian do programów studiów, które miałyby obowiązywać od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w kolejnym roku akademickim. Projekty, zgodnie z obowiązującą w UŁ procedurą, są opiniowane przez Uczelnianą Radę Jakości Kształcenia. Dopiero po uzyskaniu pozytywnej opinii URJK mogą zostać przekazane do uchwalenia przez Senat UŁ.

WPiA szczególnie troszczy się o czynny udział studentów w kształtowaniu programów studiów. Przedstawiciel studentów – członek WRSS jest pełnoprawnym członkiem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Wypełniane przez studentów w systemie USOS ankiety oceniające zajęcia, są cennym narzędziem opinii o prowadzących, zajęciach i pojawiających się problemach. Ankiety są co roku w grudniu analizowane przez Dziekana WPiA, po czym Dziekan prezentuje na grudniowej Radzie Wydziału sprawozdanie z wyników ankiet studenckich. Wnioski z analiz ankiet bywają inspiracją lub podstawą propozycji modyfikacji programów studiów, ale również na niższym poziomie WSJK – modyfikacji treści kształcenia lub sposobów prowadzenia zajęć z konkretnych przedmiotów. Wreszcie studenci mogą zgłaszać własne uwagi i propozycje odnośnie do programów kształcenia przez swoich przedstawicieli w WRSS.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Realizacja polityki zarządzania jakością kształcenia poprzez monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i ocenę osiągania efektów kształcenia służy doskonaleniu programów kształcenia na ocenianym kierunku (I i II stopień). Rezultaty działań podejmowanych w tym procesie są wykorzystywane dla zapewnienia, z jednej strony, zgodności programów kształcenia z wymogami powszechnie obowiązującego prawa i aktów wewnętrznych Uniwersytetu Łódzkiego. Z drugiej strony –służą one dostosowywaniu programów kształcenia do oczekiwań i potrzeb różnych grup interesariuszy, potrzeb rynku pracy, czynników istotnych z perspektywy ogólnego

interesu społecznego oraz związanych z tym oczekiwanych od absolwentów kierunku *administracja* kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw społecznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

5. Załączniki: